

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Gruodis — December 2, 1964

Nr. 135

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VIETNAMO ATIDAVIMAS ?

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Praeitą savaitę buvo daug kalbama ir rašoma apie JAV politikos Vietnamo pasikeitimą. Anot New York Times, tam tikri sluoksniai administracijoje, jų tarpe ir visi karinių štabų viršininkai bei ambasadorius Saigone gen. Maxwell Taylor spaudžia prezidentą imtis griežtesnių žygių, tikimamui pietinių ir šiaurinių vietnamiečių bei Maskvos su Pekingiu, kad JAV nėra nusistačiusios užleisti savo pozicijų pietryčių Azijoje. Viena iš tokių įrodymų priemonių būtų karo veiksmų perkėlimas į šiaurinio Vietnamo teritoriją. Aišku, kad tai yra susiję su tam tikra rizika. Kas būtų tuo atveju, jei šiaurinis Vietnamas ir eventualiai Raudonoji Kinija pasiųstų savo kariuomenę į Pietinį Vietnamą. Galbūt tada reikėtų pasiųsti ir JAV kariuomenę. Platus karo veiksmas tame pasaulio kampe būtų vargiai suprantami pačioje JAV ir jie be abejo sukeltų didelio nepasitenkinimo.

Turėdamas galvoje žmonių nuotakas, prezidentas Johnsonas prieš porą mėnesių priešrinkimines kampanijos metu štai kaip bylojo Manchesterlyje, N.H.: "Aš noriu būti labai atsargus ir rūpestingas ir panaudoti bombas tik kaip paskutinę išeitį, nes tai gali įvesti į karą Amerikos vaikus Azijoje su 700 milijonais kiniečių... Mes neisime šiaurės ir mes neisime į pietus; mes toliau stengsimės įtikinti juos (pietinius vietnamiečius), kad savo laisvę jie gels savais vyrais".

Tokia nelabai sklandžiai išdėstyta politika gal ir tiko priešrinkiminiu laikotarpiu. Prezidentas Wilsonas žadėjo savo vaikų nesūsti į Europą pirmajam pasauliniam karui prasidėjus; prezidentas F.D. Rooseveltas -- antrajam. Nei pirmasis, nei antrasis savo pažadų nesilaikė, nes manė, kad JAV dalyvavimas kare sutinka su tautiniais interesais. Eventualiai savo nuomonę galėtų pakeisti ir prezidentas Johnsonas. Faktiniai to ir buvo tikimasi.

Tačiau pats prezidentas padarė galą tokiom spekuliacijom, pareikšdamas praeitą šeštadienį, kad visi "dramatiško sprendimo" lūkesčiai yra nepagrįsti.

Tačiau atsakymas imtis kokios nors iniciatyvos, deja, nesusistabdo įvykių raidos pačiame Vietname. O ji kasdieną blogėja. Apie ją jau esame daug kartų rašę šioje vietoje. Dabar tik galima konstatuoti, kad gyvenimo įvykiai pralenkė pačius pesimistiškiausius prognozes.

Spaudoje jau pasirodė samprotavimų, kad jei patys vietnamiečiai nori laisvės, tai jiems negalės jos suteikti ir amerikiečiai. Tokios pažitros vis daugiau ir daugiau plinta. Atrodo, kad jomis norima pagrįsti eventualų JAV pasitraukimą iš pietinio Vietnamo, kas greitai privestų prie Kinijos įsigalėjimo visoje Azijoje.

Iš tikro gi, vietnamiečiams kaip ir kitom pavergtom ar grasinamom tautom, bet kokį norą priešintis komunistams atėmė ne kas kitas, kaip Washingtono politika. Jei amerikiečiai nori laikytis Vietname tik iki paskutinio vietnamiečio, vietnamiečiams nėra jokio intereso kovoti. Kovoti jiems būtų interesas, jei JAV nebūtų pavartoti visos savo galybės. Jei JAV leidžia nebaudžiamai šiaurinio Vietnamo komunistiniam režimui siųsti partizanus ir ginklus į pietinio Vietnamo teritoriją, jos tuo pačiu pakerta ir Pietinio Vietnamo vyriausybės bei gyventojų moralę.

Maža to, neryžtingumas ir baimė tik paskatina komunistinę Kiniją kalbėti vis griežčiau ir griežčiau. Ji skatina blefuoti iki tokio laipsnio, kada JAV bet koks griežtesnis žygis iš tikro prives Pekiną kovoti iki galo ar "nustoti savo veido".

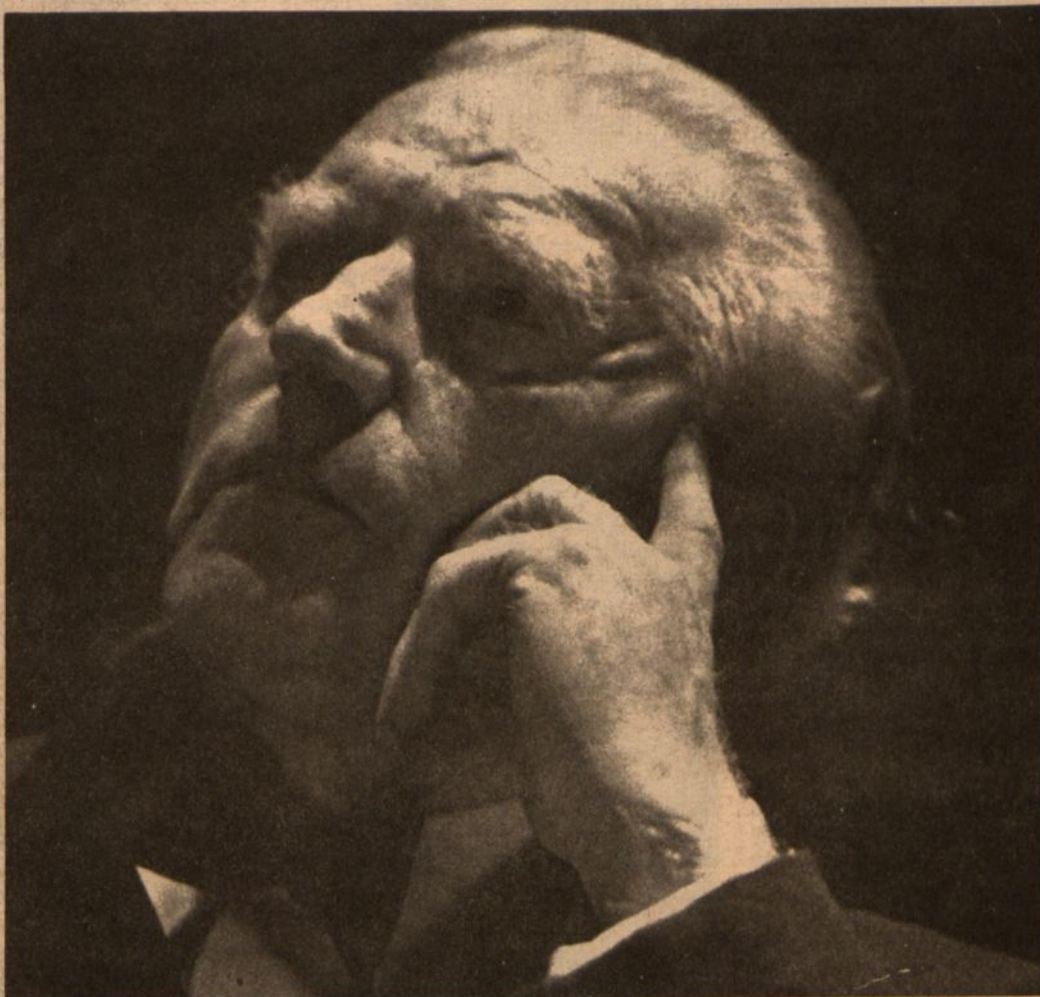
Ir viskas tai vyksta tuo metu, kai JAV iš tikro gali panaudoti savo jėgą, visos Pietryčių Azi-

jos išgelbėjimui. Paprastai gerai informuotas Chicago Daily News Tolimųjų Rytų korespondentas Keyes Beech praneša iš Hong-Kongo, kad ten štai kaip įvertinama visa būklė:

Jei JAV nutartų praplėsti karo veiksmus į šiaurinį Vietnamą, jos turėtų skaitytis ir su Raudonosios Kinijos įsikišimu. Bet tuo atveju reikia skaitytis ir su tokia galimybe, kad ko gero gali įsikišti ir Sovietų Sąjunga. Tačiau nei Raudonoji Kinija, nei Sovietų Sąjunga dar nėra padariusios formalaus įsipareigojimo ginklais paremti šiaurinio Vietnamo režimą. O tai reiškia, kad nei Pekinas nei Maskva nenori įsivelti į karą dėl Pietinio Vietnamo. O jei taip, JAV turi galimybę, grąsinant pavartoti savo jėgą, sustabdyti komunistinę infiltraciją į Pietinį Vietnamą ir kartu grąžinti kraštui reikalingą moralę. Bet to, žinoma, negalima pasiekti tokiomis kalbomis, kaip prezidento Johnsono Machnesteryje N. H. Joje išreiškiami tik baimė, o baimė dar niekas nėra ko nors laimėjęs.

POSĖDŽIAVO VILTIES D-JOS VALDYBA

Vilties Draugijos valdybos posėdžiai, įvykę praeitą savaitę, lapkričio 28-29 d., Clevelande, buvo skirti Vilties leidyklos bei administracijos padėčiai peržvelgti ir reikalingiems pasitarėjimams atlikti patvirtinti. Posėdžiuose, kuriems vadovavo Vilties d-jos valdybos pirmininkas dr. Vl. Ramanauskas, dalyvavo iš E. Chicagos atvykęs vicepirm. K. Pocius ir iš New Yorko vicepirm. V. Rastenis, sekretorius St. Lazdinis ir išdin. V. Vinclova iš Clevelando. Visa eilė kilusių klausimų buvo išsiaiškinta su reikalu vedėju J. Čiuberkui.

Naujasis Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas, teisininkas, diplomatas, yra gimęs 1893 m. Šiaudinėje, Šakių apskr., nuo pat Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ėjęs įvairias pareigas diplomatinėje tarnyboje, 1919-1922 Lietuvos misijos Šveicarijoje sekretorius, 1922-1931 Lietuvos įgaliotas ministras Berlyne, Vienoje ir Berne, 1931-1934 m. įgaliotas ministras Londone ir Hagoje ir kt. Karo metu vokiečių buvo suimtas ir kalintas Auschwitzo koncentracijos stovykoje. Paskutiniiais metais eina Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininko pareigas ir yra pirmininkavęs Pavergtųjų Europos Tautų Seimui. Vilke V. Sidzikauskas atstovauja Lietuvos ūkininkų partijai. Kiti VLIK valdybos nariai išrinkti: J. Audėnas, K. Bielinis, B. Bieliukas, K. Čeginskas, S. Lušys ir B. Nemickas.

Vyt. Maželio nuotrauka

IŠRINKTA NAUJA VLIKO VADOVYBĖ

1964 m. lapkričio 28-29 d.d. Henry Hudson viešbuty New York'e įvyko Vliko Seimo posėdžiai. Seimą pradėjo Kipras Bielinis, Vliko Laikinos Valdybos pirmininkas. Jis, giliai apgailestaudamas, priminė, kad po paskutinės Vliko sesijos, įvykusios 1963 m. lapkritį, šiais metais mirė Vliko pirmininkas, dr. Antanas Trimakas. Jo šviesią atmintį Seimas pagerbė atsistojimu.

Seimas priėmė Vliko statutą, apsvartė laisvinimo padėties ir veiklos klausimus ir priėmė žodį Visiems Lietuviams. Seimas išklaušė K. Bielinio, V. Vaitiekūno, S. Lušio, J. Audėno, J. Glemžos, K. Veikučio, V. Sidzikausko, prel. J. Balkūno, A. Ožlipo, J. Pakalkos, dr. D. Krivicko, A. Skiriaus ir seimo komisijų pranešimus, patvirtino sąmatą ir apyskaitą. Seimo darbams vadovavo prof. B. Vitkus, dr. B. Nemickas ir J. Stiklorius. Seimo metu dirbo šios komisijos: mandatų, laisvinimo veiklos programos ir statuto. Seimą pasveikino žodžiu Lietuvos Gen. Konsulas V. Stašinskas, JAV LB Tarybos pirmininkas V. Volertas raštu -- Vasario 16-tos Akto signataras prof. S. Kairys, Lietuvos Diplomatinės Tarnybos šefas min. S. Lozoraitis, ALT pirmininkas L. Šimutis, min. B. Balutis, min. S. Girdvainis, Lietuvos Atstovas Washingtono J. Kajeckas, Atstovybės patarėjas dr. S. Bačkis, Gen. Konsulas P. Daužvardis, Konsulas Julius J. Bielskis, Balfo pirmininkas kun. V. Martinkus, JAV LB valdybos pirmininkas J. Jasaitis, Kanados LB pirmininkas dr. H. Lukoševičius, SLA pirmininkas P. Dargis, Lietuvių Studentų S-gos pirmininkas A. Zaprackas, Lietuvių Jaunimo Federacijos p-kas A. Gureckas, Lietuvių Katalikų Moterų Pasaulinės S-gos pirmininkė M. Galdienė, "Draugo" redaktorius kun. P. Garšva, Ateitininkų Sendaragių Suvažiavimas Clevelande, New Yorko Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos p-kas J. Šlepetytis, Lietuvių Fondo p-kas T. Blinstrubas, dr. L. Kraučeliūnas su \$100.00 laisvinimo reikalams ir kt.

Seimo sesijoje dalyvavo visų Vliko narių - organizacijų atstovai: Lietuvių Fronto Bičiū-

lių dr. K. Čeginskas, A. Pocius, A. Sabalis: Lietuvių Krikščionių Darbininkų S-gos -- dr. R. Šomkaitė, V. Vaitiekūnas, prof. A. Vasaitis; Lietuvių Krikščionių Demokratų S-gos -- A. Kasulaitis, S. Lušys, dr. K. Sidlauskas, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio -- J. Maurukas, dr. B. Nemickas, J. Sirusas; Lietuvių Vienybės Sąjūdžio -- J. Pažemėnas, A. Skirius, L. Šimkus; Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio -- K. Oželis, Tamošaitis, L. Virbickas; Lietuvos Darbo Federacijos -- P. Jočys, dr. V. Šimaitis, dr. A. Škėrys; Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos -- V. Alksninis, K. Silionas, A. Šantaras; Lietuvos Rezistencinės Santarvės -- B. Bieliukas, dr. J. Vebera, H. Žemelis; Lietuvos Socialdemokratų Partijos -- K. Bielinis, J. Pakalka, J. Vilkaitis; Lietuvos ūkininkų Partijos -- V. Banelis, dr. D. Krivickas, V. Si-

dzikauskas; Lietuvos ūkininkų S-gos -- A. Vaitiekūnas, V. Vedeckas, prof. B. Vitkus; Lietuvos Valstiečių Liaudininkų S-gos -- J. Audėnas, J. Daugėla, Pr. Zundė, Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio -- A. Gudaitis, J. Stiklorienė, J. Stiklorius ir Rytų Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio -- V. Veikutis, Viso 43 atstovai.

Išklaušęs pranešimų veiklos klausimais, Seimas padarė atitinkamus nutarimus ir pasiūlymus Vliko tarybai ir valdybai.

Sesija baigta Lietuvos Himnu.

SUDARYTA VLIKO VALDYBA

Lapkričio 29 d. Vliko Seimo sesijos pertraukoje įvykęs Vliko Tarybos posėdis sudarė valdybą: pirmininkas V. Sidzikauskas, nariai -- J. Audėnas, K. Bielinis, B. Bieliukas, K. Čeginskas, S. Lušys, B. Nemickas. ELTA

NAIVŲS AMERIKOS PREKYBININKAI TIKISI UŽDIRBTI IŠ RUSŲ...

Apie dvi savaites Sovietų Sąjungoje viešėjo 90 JAV pramonininkų ir prekybininkų. Tai "žvalgai", kurie atstovauja didžiasias bendroves, Amerikos spaudos atstovai praneša iš Maskvos, kad šie svečiai puoselėja dideles viltis neblogai uždirbti. Bent toks įspūdis pasiliko po priėmimo Kremliuje, kur jie buvo pavažiinti kaviaru ir šampanu. Kosyginas žadėjęs ne vien prašyti naujų paskolų, bet pradėti tvarkyti ir senąsias. Žodžiu, viešpatavusi tokia nuotaka, kad sutartys ne tikai pageldataujamos, bet ir įmanomos, ir kad jomis bus galima pasiekti nemažą pelno. Vienas pramonininkų išsitaręs, kad užuodžias 150 mil. sutartį savo bendrovei ir todėl pasijutęs lyg užsidėjęs ružavus akinius.

Kitas pareiškęs, kad nematęs didelio skirtumo tarp amerikiečių ir rusų. Rusai žiūrį į savo piliečius kaip į savo valstybės akcininkus, o amerikiečiai apie savuosius galvoja pirmoje eilėje kaip apie rinkikus. Skirtumas esąs tik įsipareigojimuose,

Rusai atrodo geri vartotojai ir niekas kitas amerikiečių nedo-mina. Jei rusai prižadą sumokėti, tai viskas ir yra o. k.

Maža to -- kai kurie pramonininkai pabrėžė sovietų liaudies aukštąją moralę. Jie niekur nematę nei ubagų, nei prostitutėlių.

Aišku, kad gyvenant dolerių ugdymo viltyse, į gyvenimą Rusijoje žiūrėta per ružavus akinius. JAV biznieriui visai nepastebėję nei moterų sunkaus darbo, nei vargingą gyvenimą kolchozuose, nei pernelyg aukštą kainas krautuvėse.

Visai ką kitą matę italų darbininkai, Sovietų Sąjungą aplankę ne pelno tikslais, bet noru palyginti tenykščią padėtį su sąlygomis Vakarų Europoje ir patirti, kaip komunizmas įgyvendinamas praktikoje. Šie italai beveik visi buvo komunistai, o jų kelionės išlaidas padengė jų darbdavys, italų pramonininkas Renato Croti. Croti kasmet savo lėšomis rengia savo įmonių dar-

(Nukelta į 2 psl.)

Lapkričio 22 d. Chicagos lietuviai iškilmingai paminėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventę. Viršuje gen. P. Plechavičius kalbėjo prie žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo. Apačioje: grupė dalyvių prie paminklo iškilmių metu.

V. A. Račkausko nuotrauka

'Antrojo Kaimo' pokštai Bostone

Baugu rašyti apie teatrą, kuris iš recenzentų juokiasi! Tokio pasiukimo dokumentas yra Antro Kaimo programa. Tame dokumente radom ne tik "visą koncertą" atskirų vaidinamų gabalų, režisieriaus ir vaidintojų vardus, bei pavardes, bet ir po penkiom žvaigždutėm besišypsanti programos skyrelį "Recenzijas pavarčius". Čia pacituotas Draugo neigiamas pasisakymas apie Antrą Kaimą ir Dirvos itin entuziastinga nuomonė. Aišku, abu tie pasisakymai yra persmeigti per visokius kūnus klaurai einančiom, ironijos strėlėm, nes...

"Juokingi esame mes, juokingas yra gyvenimas..."

Satūros teatras ne šiandien gimė. Jeigu žmonės satyrą visada mėgo, tai, berods, visada šiek tiek jos ir privengė. Vadinasi, visai natūralu ir suprantama, jei Antro Kaimo pokštai vieny tarpe kelia klegantį juoką, o kitiems net ir kaktas suraukia. Žmogus niekad nebuvo sau atviras ir nuosirdus, niekad nebuvo ir sau teisėjas. Deja, dažniausia pasitariantys atvejai yra tartiufiški -- ką aš darau, viskas yra kilnu, dora ir garbinga, nors anapus to žmogiškojo neatvirumo sau pačiam juk yra ir tokių "nuosmūkių", iš kurių satyrikas tegali tik juoktis. Pagaliau juk ir Evangelijoj yra pasakyta: "Mes akmenį į tą, kuris be nuodėmės". Tuo požiūriu satyros teatras yra lyg ir priteršto oro gryntintojas. Vien dėl to jo kūrybinio gyvenimo pa-

grindai yra sunkiai besugriaujami.

Satūros teatro formų gali būti įvairių. Lietuvių teatro istorijoje ypačiai ryškius pėdsakus paliko Vilkolakis, gyvavęs 1919-1926 m. laikotarpy, kurio krikšto tėvas buvo poetas Faustas Kirša, o satyrinio spektaklio kūrėjas rež. Ant. Sutkus. Vilkolakis visų pirma rūpinosi veikalo ir vaidinimo vientisumu. Toks jo "Chlestakovas Lietuvoj" buvo beveik išbaigta komedija. Tačiau satyros teatre visa tai tėra gana reliatyvu. Ir vilkolakininkai anuo nepriklausomybinio saulėtekio metu į savo "vientisus" veikalus dailiai įmontuodavo beveik kiekvieną anuometinio gyvenimo sensaciją ar aktualiją. Atseit, greta pagrindinės veikalo minties gana dažnai atsirasdavo ir "paskutinė Kauno naujiena".

Antras Kaimas eina įvairenybių teatro keliu. Jis nekuria ir nestato vientiso spektaklio (bent tuo tarpu), jis duoda visą eilę atskirų vaidybinių epizodų (Bostone matėm net 21 paveikslą), kurių tarpe vieni yra ilgesni, o kiti tetrunka tik porą minučių. Visi tie epizodai baigiami anekdotine atomazaga, kuri vieniems žiūrovams kelia juoką, o kitus gal verčia ir karčią seilę nuryti. Tai lyg sakyti, kad satyroje slypi nemaža rizikos -- galimybė nuslysti į trivialumą, iškštumą ir vulgarumą. Tačiau nusidėjimas būtų Antrą Kaimą apkaltinti tokiom nedorybėm. Tiesa, kai kurie jų

vaidybiniai gabalai eina briaunom, bet ir tie nestokoja meninio ir gyveniminio teisingumo.

Kiek teko patirti, Antro Kaimo tekstais daugiausia rūpinasi Kazys Alménas ir Romas Stakauskas. Ir malonu tarti, kad daugumas tų tekstų yra kupini sąmojaus, jų dialogai yra gyvi ir veiksmingi, atomazgos išvirsta staigmenom, bendrai -- jie yra visai gera vaidybinė medžiaga. Man rodosi, kad ypačiai pasisekė epizodai buvo šie: Finansininkas, Povestuvinis incidentas, Pitagoras, Juozapas pas faraoną, Tolerancija, Kur yra dūmų, Elektroninis konservatyvumas, Diogenas, Madų paroda, Sizifas, Meilė skotiškoje migloj, ir Susikimas. Jei būtų galima ko pateigauti, tai dar aštresnio žvilgsnio į mūsų lietuvišką kasdienybę, nes... "Juokingi esame ne mes, juokingas yra gyvenimas"...

L. Barausko režisūra tokiuose "veikaluose", kurie trunka dvi minutes, Amerikos atrasti negali, bet ji yra regimai rūpestinga ir išradinga. Neteko matyti ankstybesnių Antro Kaimo vaidinimų, tad sunku ką nors pasakyti apie aktorių vaidybinių pažangą. Tačiau Bostone jie nebuvo pliki vaidybos meno mėgėjai, o tai gal irgi yra L. Barausko nuopelnas.

Dvidešimt vieną satyrinį paveikslą Bostone vaidino Ramūnė Jurkūnaitė, Regina Stravinskaitė, Kazys Alménas, Romas Aninkevičius, Vytautas Demereckis, Romas Stakauskas, Renius Urbonas ir Rimas Vėžys. Tai jaunoji gvardija, įvairius mokslus ėjusį Amerikoje. Nespėjau susipažinti su jų

profesijom, bet žinau, kad Kazys Alménas, jau šiame krašte stipriai pasireiškęs kaip rašytojas, yra atominės fizikos magistras. Kitus, ne vaidybos meno, mokslus studijavo ar studijuoja R. Jurkūnaitė, R. Stravinskaitė, R. Stakauskas, Vy. Demereckis ir kt., o tačiau kokia simpatinga toji Antro Kaimo vaidintojų trupė! Atrodo, kad be didelių vaidybos meno mokslų jiems pasisekė sudaryti darnų teatrinį vienetą. Neabejotinai vaidybinių talentų pasižymimi abi ansamblio merginos -- R. Jurkūnaitė ir R. Stravinskaitė. Gal jos nežino, bet tikrai yra lengvas uždavins atnešti į sceną tą meninę teisybę, kurios apstą jos abi turi. Visi Antro Kaimo vyrai yra tokia aktorinė medžiaga, iš kurios būtų galima daug ką padaryti. Bostone ypač stipriai pasireišė K. Alménas, Vy. Demereckis (juokingas savo ramumu), R. Stakauskas (galėtų būti turtingo temperamento aktorius) ir R. Vėžys, R. Aninkevičiui ir R. Urbonui teko mažesni uždaviniai, bet ir tuose jie sugebėjo neprazūti. Pagirtinos jų pastangos, pagirtini jų užsimojimai, pagirtina jų visų valia.

Išpūdžių išvadą apie Antro Kaimo pasirodymą Bostone nėra per daug sunku padaryti -- tai pašaukimo, gal net širdies balso teatras. Šal, Nėris, apie kurią Br. Railos "akimirkos" Dirvoj išvarto valandom skaitymo, kartą yra prabilusi, kad "Lakštingala negali negiedoti". Berods, ir Antro Kaimo sambūris negali nevaidinti, nes tame, ko jie nudien siekia, juk yra didelė dalis ir jų

-- Aš jums sakiau būti atsargiai su vaistais ir neužlašinti ant lovos!...

pačių "juokingo gyvenimo". Ir aš tikiu jų pasisakymui, kad jie tada nustos vaidinti, kai jau nebenuostų vaidinti, kai jau nebenuostų į sceną žengti. Tačiau tai yra pati silpniausia sambūrio veiklos pamatų vieta. Linkėtina, kad pašaukimo teatras Antras Kaimas išsilaikytų ilgesnį laiką, nes satyra ne tik juokina, bet ir švarina.

Antrą Kaimą į šią šalį pakvietė Bostono Ramovės sk. ir Liet. Studentų S-gos sk. Vaidinimas sutapo su Lietuvos Kariuomenės atkūrimo švente, kurią rūpestingais akcentais prieš Antro Kaimo pasirodymą paminėjo D. Meižys, čionykštės Ramovės pirminin-

kas. Girdėjau, kad kai kam tie du raguoliai sunkiai tilpo į vieną puodą, bet manęs, seno kareivio, tas visai nepapiktino. Priešingai, aš pagalvoju, kad ta seniai bematyta daugybė žmonių atėjo ne tik į Antrą Kaimą, bet ir į Kariuomenės minėjimą. Antra vertus, jei pro Antrą Kaimą mes geram pusvalandžiui atsigrįžom į tai, į ką visuomet turėtumėm gausybę akių žiūrėti, tai kasgi čia blogo atsitiko? Vienu žodžiu, dėkui ramovėnui D. Meižiui ir studentui P. Žigui, kurie gal neat-sitiktinėj vienybėj, surengė mums tokią įdomią popietę.

St.S.

Naivūs

prekybininkai...

(Atkelta iš 1 psl.)

bininkų ekskurijas į Sovietų Sąjungą, kad supažindinti darbininkus, daugumoje komunistų partijos narius, su komunizmu praktikoje. Po kiekvienos ekskurijos komunistų skaičius jo darbininkų eilėse mažėja. Reikalus paprasčiau -- šie darbininkai į viską žiūrėję atviromis akimis, be rūžavų arba kurios nors kitos spalvos akinų.

Mūrininkas Rossi sugrįžęs pareiškė, kad jis tikėjėsis surasti ten geresnį gyvenimą, negu radęs tikrovėje. Aiškiai regima didžioji nelygybė, taip pat didelis skurdas kaime. Italai, beabejo, matę ir girtuoklius, net labai dideliame skaičiuje. Taip pat pastebėta juodoji rinka, skurdūs kolchozninkų gyvenimas ir nudrisę vaikai.

Tekstilės pramonės darbininkas Bugarelli nurodo: "Italų kaimietis gyvena nepalyginamai geriau už kolchozniką. Kolchozuose ir sovchozuose tenka gyventi purve ir pusiau sugrūtusiose lūšnose. Žmonių apranga labai skurdi. Net Vengrijoje vaikai atrodo nudrisę ir pasigallėtinai."

Darbininkas Trevisi pavaizduoja savo išpūdžius kelionėje iš Maskvos į Kijevą sekančiais: "Namai apleisti ir seni, o žmonės apsirengę kaip baidyklės. Ukiai atsilikę, o jų našumas toli nuo Italijos vidurkio. Net miestai, toli gražu, negali prilygti Italijos miestų lygiui. Jokių būdu nesutikčiau Italiją mainyti į Rusiją."

Kaikuriems kritę į akis sunkieji darbai, kuriuos Rusijoje atlieka moterys. Kainos aukštos, bet algos žemos. Vieninteliai teigiamieji reiškiniai -- visi moka skaityti ir kiekvienam prieinamas medicinos aprūpinimas, o šiaip visi nusivylę ir pripažįsta, kad Italijoje, ir bendrai Vakarų Europoje, gyvenimo sąlygos nepalyginamai geresnės.

Be abejo, JAV pramonininkai to beveik nematė, o jei ir matė, tai nusprendė, kokia čia plati dirva veiksmui -- apmesti ir pavalgydinti rusų liaudį, aprūpinti ją šaldytuvais, automobiliais, pramonės mašinomis, dažais, kosmetika. Reikalų be galo daug, užtat ir uždarbio galimybės didelės, jei tik tai Kremliui atėitų į galvą daugiau pasirūpinti savo piliečiais.

Tačiau Kremlius neturi tiek lėšų. Jis reikalauja prekes išduoti išsimokėtinai -- ilgam kreditui. Pramonininkai mielai tą padarys, jei tik valdžia garantuos. Užtat jau dabar bandoma sudaryti atitinkamą nuotaiką per atsargius spaudos pranešimus.

Eug. Pš.

Nėra iškaltinesnės dovanos už telefoninį patarnavimą. Kalėdų

senis visuomet priimamas labai šiltai, kai tik atneša telefoninio

patogumo dovanas. Ir jūs galite pasižymėti, į dovanų sąrašą

įtraukę tas dovanas. Ar pasirinksite spalvingą pridėtinį telefo-

ną, mieląją Princess, muzikalinį Bell Chime, ar kitą patarnavi-

mą dovanai... drąsiai galėsite sakyti "Šventų Kalėdų" dėme-

sio vertu būdu. Taip lengva pasirinkti... tik paskambinus į te-

lefono įstaigą.

Ohio
Bell

Part of the
Nationwide
Bell System

DIRVA THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

3907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiurberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirmadieniai, trečiadieniai ir penktadieniai, išskyrus šventes.

Redaguoją:

Jonas Čiurberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

SUPRANTAM, BET IR MUS SUPRASKIT

Artėja metas, kada daugumai lietuviškų laikraščių skaitytojų tenka pratesti prenumeratą. Šiuo metu taip garsiname gerbūvio krašte atrodą, kad tai neturėtų sudaryti ypatingo ir dėmesio verto klausimo. O tačiau ir čia randame žmonių su dvigubais ir trigubais vargais. Nėgana senatvės ir menkos pensijos. Užsina ligos ir kitokios negalavimai. Ta proga leiskite pacituoti vieną būdingą laišką.

"Malonūs Dirvos leidėjai. Siunčiu Tamstoms 10 dol. Tikrai gaila, kad tiek teigiamai pagelbėti Dirvai, nes jau pasenau, mažai dirbu, tai mažai ir lieka. Daug turiu giminių Lietuvoje, kurie prašo siuntinių. 1964 m. pasiunčiau už 15 šimtų dol. iš Sibiro grįžusiai šeimai iš 11 asmenų. Taigi, maloni Dirva, man senam tai viskas kainuoja."

Tai nuoširdus, paprastas, o kartu iškalbingas laiškas, kokių sulaukiame kasdien. Be abejo, kad yra ir tokių, kurie ir prie geriausių norų toliau užsimokėti už prenumeratą nebegali. Kartu tai amžiaus ir likimo girnų natūralios pasekos, su kuriomis tenka skaitytis.

Blogiau su tokiais skaitytojais, kurie užsisakę laikraštį nei laiškų nei prenumeratos nebesiunčia. Suteiktas pasitikėjimas jiems nieko nereiškia. Tokius tenka nurašyti į nuostolius, metinėje sąmatoje sudarant skaudžią "neišrenkamų skolų" poziciją. Ne vienas tokių prenumeratorių kaltina laikraščio administraciją už parodytą "nepasitikėjimą" -- girdi, nepabėgsiu, ko gi čia karščiauojatės ir raginimus rašinėjat. Čia išskyla ne vien tik "nepasitikėjimo" klausimas. Laikraščio leidyklos yra varžomos ir pašto taisyklių ir reikalavimų. Kreditin laikraščio siuntinėjimas yra tų taisyklių varžomas, nekaltant jau apie kitus tuo sudaromus materialinius nuostolius.

Kaip ten bebūtų, mes dar galime džiaugtis ir nepaskęsti pesimizme. Dauguma skaitytojų visticie sąžiningai ir kruopščiai atlieka savo įsipareigojimus. Ypatingai gi džiaugiamės tais savo skaitytojais, kurie savo įrašą lietuviškai spaudai siųsdami palydi į nuoširdų ir atvirą žodelių.

Užsimename apie gerbūvį. Ir jis yra palietęs ne mažą lietuvių visuomenės dalį. Be abejo, kad tai gelbsti ir spaudai, vienu ar kitu būdu tuo gerbūviu pasinaudojant. Tačiau tiems savo tautiečiams, kurie nepraranda lietuviško žodžio ilgesio, kuriems likimas neleidžia gerbūviu naudotis, bet kurie visomis išgalėmis spūriasi prieš žlugdančią gyvenimo mizeriją, galime pagelbėti to gerbūvio likučiais, užprenumeruojant jiems lietuvišką laikraštį, kaip Kalėdų dovaną. Tokios tradicijos plitimas ir įsigalėjimas atitiktų ne tik gerbūvio, bet tyrai lietuviškumo dvasią.

Tąja tradicija besinaudojant, be abejo, bus paskatu ir tiems, kurie pamiršta net ir save tokiomis dovanomis aprūpinti. (J.Č.)

LAIŠKAI

PATIKSLINIMAS

Papildant tautininkų Rudens Lapų baliaus aprašymą lapkričio 10 dienos Dirvoje, pažymėtina, kad to baliaus laimėjimams Antanas Kalvaitis paaukojo parkerį, Jurgis Jakubonis -- rašalinę, Stasys Šlaucius ir Kazys Šimulis po Prezidento Smetonos monografiją, Stasys Virpša pelenines, poną Kazanauskienė -- tortą ir Kostas Ramonas -- metinę Dirvos prenumeratą. Pastarąją laimėjo Jurgis Jakubonis ir ta proga įnešė Vilties draugijai \$25.00.

V.A. Račkauskas

LAIŠKAS IŠ KELIONĖS VIDURŽEMIO JŪRA

Jaučiamės labai gerai ir saugiai, nes JAV karo laivai yra beveik kiekvienoje prieplaukoje, kur mūsų laivas sustoja, sutikome du lėktuvnešius ir nemažai mūsų karių, kurių keletas net į mūsų laivą atvyko sutikti ir pasikalbėti.

Italijoje vyksta stipri rinkiminė propaganda. Mūsų laivas sustojo trijuose Italijos miestuose: Messinoje, Neapolyje ir Genuvoje.

Messina yra trečias savo didumu miestas Sicilijoje su 250,000 gyventojų, o visa sala turi apie 6,000,000 gyventojų. Pasitaikė sėkmingas ryšys, saulėtas ir vasariškai nusiteikęs. Dar būnant laive, sutarėm lankytis Taormina, miestą su 5,000 gyventojų, apie 50 mylių nuo Messinos ir visai netoli dar neseniai degusį vulkaną Etną, kuris

dar ir dabar nėra pilnai užgesęs.

Čia gal bus įdomiausia vieta Sicilijoje ir net visoje Italijoje. Čia žiemos atostogas leidžia švedijos karaliai, turės savo vilą, kurią turėjome progos matyti. Visų kitų Skandinavų valstybių valdovai irgi čia žiemos metu vasaroja.

Taormina mieste ir jo apylinkėse dar yra užsilikę iš Graikų laikų civilizacijos pastatų: šv. Pancrazio bažnyčia iš trečio šimtmečio prieš Kristaus laikus, teatras ir kitos liekanos. Dabartinio metu ir paprastai, nuo rudens iki pavasario, būna labai geras oras atostogauti. Tai geriausia vieta žiemos meto atostogom.

Neapolyje mūsų laivas ilgokai stovėjo uoste ir mes turėjome daug laiko apžiūrėti miestą. Kadangi jau čia esame buvę pereinantis metais ir ankščiau, o patsai miestas yra kaip New Yorkas, komerciškas, triukšmingas ir automobiliais pripildytas, nieko ypatingesnio neteko aplankyti.

Genuvoje buvome sustoję 12 valandų ir turėjome laiko susipažinti su miestu ir jo įdomybėmis. Miestas II Pas. karo metu buvo amerikiečių bombardavimų smarkiai apgriautas. Dabar yra naujai atstatytas ir labai moderniškais pastatais. Aplankėm šv. Lorenzo katedrą, kapus su pasaulinio grožio skulptūrom, pavyzdinčiai tvarkomus, Columbus gimimo vietą ir keletą kitų įdomybių.

Cannes, Prancūzijos uoste, laivas sustojė ilgesniam laikui ir iš čia turėjome laiko nuvažiuoti į Nicą ir Monte Carlo. Aplankėm Monaco princą pilį ir Casino, kuriame nieko nepralošėm ir neišlošėm. Vykome specialiu autobusu nepaprastai aukštais ir labai įdomiais kalnais ir pakalnėmis.

Dabar plaukiame į Algeiras,

PAS BUENOS AIRES LIETUVIUS

JURGIS ŠATORIUS

Dirvos korespondentas
Brazilijoje

Paviešėjė pas Montevideo lietuvių ir pavėžinti p. Grauzinienės, mūsų a.a. pasiuntinio visai Lotynų Amerikai našlės, net į Atlantida vasarvietę, esančią Montevideo pašonėje, ir šiek tiek pažinę tenyščių lietuvių veiklą, spalio 23 d. nuskrudome į Buenos Aires. Gi tarp šitų dviejų pietų Amerikos metropolijų vos 27 minutės atstumas, nes gi faktinai tik La Plata upės žiotys teskria šiuos du miestus. Vos lėktuvui spėjus užkopti į trijų km. aukštį, Montevideo atsitolina kairėje La Platos upės žiotių pusėje ir skęsta melsvame rūke, lyg kokia pasakiška Fata Morgana... Štai jau esame dešiniojoje įlankos pusėje, kur matome tiesiomis linijomis simetriškai išplanuotus kelius. Jie skrodžia pavasariškų žalumu pasidabinusius laukus, žmogaus akiai teikia pasigėrėtiną panoramą. Tačiau šis grožėjimasis tėra labai trumputis, ir simpatinga mūsų kelionės palydovė pataria prisitvirtinti kėdžių diržus, nes netrukus leisimės į Azeiza tarptautinį aerodromą. Dar vienas postkdis "rėžiančiu sparnu" ir lėktuvas - milžinas paliečia žemę.

Muitinės formalumai turistams yra suprastinti ligi minimumo ir po 30 min. po nusileidimo mes jau riedame patogiu autobusu į miesto centrą. Plačia autostada 80 km. greičiu nešamės į didmiestį per tas žaliuojančias pievas ir laukus, kurie prieš 30 metų dar tebebuvo "pampa". Šiandien šiuose našiuose plotuose ganosi grynakraujų galvijų bandos ir eiklų žirgų kaimėnės. Tačiau nors autobusas ir skuba 80 km. greičiu, į miesto centrą nuvažiuoti reikia net 80 min. laiko, tauo tarpu kai iš Montevideo aerodromo į tą patį Buenos Aires pakanka 27 minučių. Ar ne paradoksas?

Pro mūsų akis skuba, lyg kaleidoskope išsiplėtusio didmiesčio kvartalai, kurie atskirai tvarkosi ir valdosi neturėdami nieko bendro su krašto federatine sostine. Pientas, kuriuo riedame į miestą yra kaip tik rubežius tarp Buenos Aires valstijos ir to pat vardą federalinės sostinės.

Į miestą įvažiuojame plačia alėja, kuri tur būt bus pati plačiausia visoje L. Amerikoje. Man atrodo, kad ji gali būti ir gražiausia ir plačiausia vedanti tiesiog į Gegužės 25 d. aikštę. Šioje aikštėje yra taip vadinami "rožių spalvos rūmai", kuriuose gyvena Argentinos prezidentas. Šios alėjos abiem pusėm žaliuoja parkai, kurių aikštėse jaunimas žaidžia futbolą, gi vaikų darželio amžiaus prieauglis su mamomis ir auklėmis krykštuoja saulės spindulių gaivinančioje popietėje. Perkertame vieną miesto sodą ir pavažiuojame gerą gabalą Kolumbuso vardo aleja ir apsukę Gegužės 25 d. aikštę sustojame prie City vardo viešbučio, kuriame ir apsisistojame visam B. Aires viešnagės laikotarpiui.

SUSITIKIMAS SU OŽINSKAIS IR KITAIS LIETUVIAIS.

"Nuvykęs į Buenos Aires būtinai susiriki su F. Ožinsku, AL Balso leidėju ir nuvežk mano geriausius linkėjimus ir prisiminimus iš mano apsilankymo jų namuose 1946 m." -- pataria man P. Babickas.

Tai, naudodamasis šia Petro rekomendacija, šiek tiek apsi tvarkę skambinu į AL Balso redakciją. Jau tą patį vakarą susitinkame Oną ir Prancišką Ožinskus, kurie, mums "grinoriams", duoda pirmasias pamokas ir pataria kaip geriausia išnaudoti tą keletą dienų, kad susipažinti su lietuvių gyvenimu ir neužmiršti žvilgtelėti į miestą; gi šiame mieste yra vėta pasidairyti, kad parsivežus gražių spalvotų nuotraukų, miesto vaizdų, kurie ir ateityje bus lyg gyvi prisiminimai mūsų lankyto vietovių.

Besidailindami įspodžiais ir prisiminimais surandame daug

kur mūsų laivas sustos trumpam laikui ir iš čia į Funchal, Madairą, Portugaliją salą. Tai bus paskutinė mūsų sustojimo vieta pakeliui į New Yorką.

A.S. Trečiokas

bendrų pažįstamų ir kas įdomiausia, kad Prano brolis yra buvęs mano bendrasuolis, kai labai seniai, net prieš 36-rius metus, mudu studijavome A. Panemunėje, I-jo Lietuvos Prezidento A. Smetonos vardo Karo Mokykloje. Deja, Prano brolis, puikus sportininkas, jau seniai ilsisi Klaipėdos karių kapuose... Bepindami atsiminimų vainiką ir besikalbėdami su Ožinskais, prisimename ir gyvus ir mirusius!

"Rytoj šeštadienis, tad turėtume progą užėiti pas Benediktą ir Vladę Survilus, kurie B. Aise yra vieni iš dešimties moteriškų madų kūrėjų, diktuojančių šio

Argentinos Lietuvių Balso redaktorius K. Norkus, lietuvių kilmės Buenos Aires policijos pareigūnas ir S. Juchnevicius prie laisvės paminklo.

Benediktas Survila, madų kūrėjas Buenos Aires, Argentinoje, prieš išleisdamas modeliuotoją demonstruoti naują suknelę, dar kartą patikrina "raukšles".

miesto apsirengimą gražiai lyčiai" -- pataria Ožinskas.

PAS SURVILUS, MADŲ "DIKTATORIUS".

Sutartą valandą P. Ožinskas palydi mus iš viešbučio per Gegužės 25 aikštę, pro šalia esančią prezidentūrą į centrinį paštą. "Šiandien būtina išsiųsti AL Balsą oro paštu ir kartu gauti pašto įstaigos specialų antspaudą, skirtą JT suakutuviniam ženklui paminėti" -- aiškina mūsų vadovas. "Ta proga pasižiūrėsite į centrinį paštą, kuris savo išplanavimu ir visuomenei teikiama patogumais nė kiek neatilieka nuo centrinės pašto įstaigos Washingtono ar New Yorko" -- aiškina Pranas, ir tiesa, Ožinskas nė kiek neperdeda, didžiuladamas savo pašto įstaigos dydžiu, išplanavimu bei interesantams teikiama patarnavimais.

Pakeliui pas Survilus, kurių vienas salionas randasi Suipacha 911, o kitas toje pat Suipacha 1093 (pirmajam vadovauja Benediktas, o antrajam Vladę) pasinaudojame požeminiu geležinkelio, kuris yra vienintelis visoje Pietų Amerikoje. Pirmasis įspodis patenkina: stotyse švaru, vagonuose taip pat viskas išvalyta: nesimato primėtytų senų laikraščių bei kitų atmatų. Atrodo, kad ir keleiviai ir administracija bendradarbiauja, gerbdami šią pulką viešojo susisiekimo priemonę.

Išlipę iš pogrindžio stoties, žengdami plačia alėja pro miesto operą, kurioje yra dainavęs ir Kipras Petrauskas, Survilų krautuvų link, Gi Buenos Aise, lygiai kaip Romoje ar Paryžiuje prie kavinių ant šilgaitvių išrikuoti staliukai, kur praeiviai gaudžiuojasi kavute ir kitais gaivinančiais skysčiais.

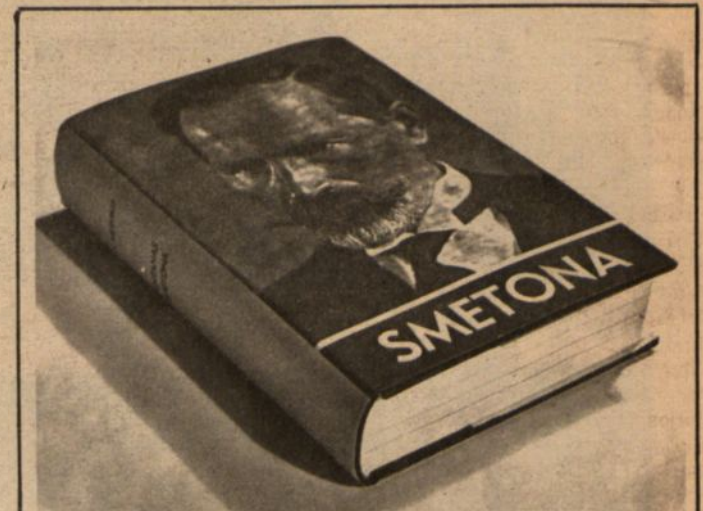
Štai jau ir B. Survilos salionas, įmonės vadovas, tai stambus 53 metų žaliukas, kuris pradėjęs iš nieko šiandien B. Aires jau žino-

Survilos modeliais, garsinančiais jo biznį. Ir ne tik žurnalai, bet ir TV stotys mieliai kviečia Survilus pasirodyti jų programose. Nėra abejonės, kad toki savaitiniai pasirodymai didžiai prisideda prie Survilų populiarinimo argentiniečių tarpe.

B. Survila mieliai aiškina apie savo pasiekimus, kurie pradžioje nebuvo rožėmis kloti. "Teko daug dirbti ir stengtis, ligi išėjome į dabartinį veikimo barą" -- prisimena B. Survila.

"Praėjusiais metais vyras norėjo, kad ir aš savistoviai išlečiau su savo sukurtais paltais, žinia, žirdis drebėjo, turint galvoj šio krašto moterų kaprizų ir užgaidas. Gi toms, kurios perka salione paltus, reikia įtikti... Na, ačiū Dievui, egzaminai buvo išlaikyti ir mudu su Benediktu dabar galime lenktyniauti, kuris geriau išsilaukys" -- mieliai pasakoja V. Survilienė. O kas ji tokia? Gi prieš ištekdama už Survilos, ji buvo baigusi medicinos mokslus!!! Ji yra iš gausios DP šeimos... Jos tėveliai yra buvę Kaune garsios farmaceutinių gaminių įmonės "GERMAPO" darlininkai. Bet bolševizmo įsigalėjimas Lietuvoje po II-jo pasaulinio karo Malėlus, kaip ir daugelį jų tėvyainių, privertė ieškoti sau gesnio gyvenimo net Argentinoje, Survilienė galvoja persikelti į JAV, kur tiek daug bendro likimo brolių ir artimųjų.

Linkėdami Survilams daug sėkmės, atsiprašome už sutrukdymą ir pažadame supažindinti juos per Dirvą ir sušaurės Amerikos lietuviams. Nes Survilų šeima yra pavyzdinga lietuviška šeima, kuri labai sielojasi lietuviybės išlaikymu ir nesigali skatiko šiai veiklai paremti. (Bus daugiau)

ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJA

Kapitalinis ALEKSANDRO MERKELIO veikalas, išleistas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, jau yra išsiuntinėtis iš anksto užsiprenumeravusiems.

Po 1964 m. gruodžio 1 d. monografijos platinimas vyksta per knygų platintojus ALT S-gos skyrius ir per ALT S-gos monografijos platinimo talkininką p. K. POCIŲ.

Monografijos prenumeratos (po 10 dol.) NEBE-PRIMAMOS. Norintieji monografiją užsisakyti paštu sau ar dovanai, kreipiasi į

p. K. POCIŲ — 3908 FIR ST., EAST CHICAGO, INDIANA.

pridedant su užsakymu 12.50 dol. čekį ar piniginę perlaidą.

Tai greičiausias ir patogiausias kelias monografijai įsigyti ar padovanoti.

Tuo pačiu (p. K. Pocius) adresu kreipiasi visi knygų platintojai užsisakant monografiją.

AKIMIRKOS

Idėja ir jos vergo daina

BRONYS RAILA

Žmogaus pažinties formuojasi, keičiasi, verpetais sukasi ne tik vaikystėje ir pirmojoje jaunystėje. Ir subrendusiame amžiuje jos dažnai įvairuoja šio kiais ar kitokiais antspaisais pas tuos, kurie nesustingsta kartą įtikėtose dogmose, bet vis daugiau ieško, vėl ir vėl pervertina vertybes, vis ir vis nepatenkinti, ką ligšiol buvo suradę.

Tiems pasikeitimams ir įvairavimams būna dešimtys priežasčių, paskatų bei motyvų - asmeninių, psichinių, erotinių, visuomeninių, ekonominių ir kitokių. Nagrinėjant kurio ryškiausio asmens būdą ir pažiūras, nekenkia tat suminėti ir įvairias "paslaptis" atidengti. Tačiau dar labiau nepamirština, kad žmogus vis dėlto yra laisvos valios tvaryns ir turi laisvę savo pažiūras savarankiškai susidaryti. Ir pirmiausia jis pats, o ne kiti, neša atsakomybę už savo pažiūras ir veiksmus.

Todėl Krupavičiaus dažnos užuominos yra keistos ir intelektualiai negarbingos Salomėją Nėrį vis vaizduojant, kaip kitų auką, kitų suklaidintą, kitų pagadintą, ypač nuo to laiko kai ji atėjo į "socialistų šeimą". Į kodėl šeimą? Nejaugi asmuo, kuris veik visą amžių dalyvavo politikoje, dar ligi šiol neturėtų supratimo, kas yra socializmas, marksizmas, leninizmas?

Socialistų "šeima" Salomėjos veikti bei klaidinti net ir progų daug neturėjo. Kai ji, spėkime, dėl šimto visokių motyvų apsisprendė suklikti "kairę", tai ji mažai besidomėjo socialistų šeimą, oėjo tiesiai į Lenino-Stalino komunizmą. Tai buvo labai aišku iš jos pačios perversmo pirmutinės viešos deklaracijos. Nė vienas "masonukas", socialistas ar socialdemokratas jos nestūmė ir nevarė į komunizmą. Kiekvieno atveju, ne daugiau, negu katalikai ar ateitininkai, - jeigu vis ieškotume aktyvų, kurie pirmiausia skatino ją nusisukti

nuo Viešpaties Dievo ir supuvusio buržuazinio pasaulio.

Jau keletą kartų šioje akimirkoje serijoje stačiau klausimą: kodėl mes taip stengiamės atimti Nėriai teisę ir malonumą būti komuniste? Ir kodėl tokį jos apsisprendimą vis aiškiname, kaip klaidą, suklaidinimą, net beprotybę? Kodėl užsispyrėm jai neleisti būti tokia, kokia ji norėjo būti ir buvo?

Mes juk nieko neišlošiam, "atimdami" ją iš bolševikų, tik įrodome, kad patys esam iki fantastiškumo naivūs, susipainioję ir beviltiškai papalę. Kartu įrodome, kad mūsų samonėje ir sprendimuose išnyksta aiški riba tarp to, kas yra bolševikų ir kas mūsų. Mes greit viską praktikuojame, jeigu nebepajėgtume pažinti ir traktuoti priešą, koks jis iš tikrųjų yra.

Socializmas buvo tauri etinė ir socialinė idėja, puoselėta laimingesnė ir teisingesnė ateitin žveigiančių vakariečių, ypač prancūzų. Jų pramatumus gyvenimo raida gana tiksliai pataisino. Marksas šias prancūzų socialistų idėjas pavertė ideologija, arba "moksline socializmu", sistema, kuriai išryškinti jis panaudojo jo vokiečių filosofų dialektinį metodą ir anglų ekonomistų tyrinėjimus bei savo paties pastangas giliau išnagrinėti kapitalizmo prigimtį ir dėsnius.

Leninas marksizmą panaudojo kaip priemonę valdžiai pasiekti jėgos būdą, išlaikyti ją proletariato diktatūros priedanga, išstobulinti mašiną politinių ir ideologinių priešininkų galvoms kapti, kartu pretenduojant, jog tuo vykdomos humanistinės socializmo idėjos ir "liaudies demokratija". Kaukaziečio Stalino praktikoje komunizmas galiausiai virto tas pats kas buvo sena rusiška autokratija, nacionalistinis ir tradicinis kremlinis imperIALIZMAS. Nebent tik dar griež-

tesnis, beatodairiškesnis "moksline" teorijomis sustiprinęs savo svajonę užvaldyti ne tik Europą, bet ir visą laisvąjį pasaulį. Bolševizme labai maža kas beliko bendro supirmųjų idealistų socializmu.

Bet komunizmas vistiek dar tebėra pusėtinai patraukli moralinė ir socialinė idėja ypač tiems, kurie gyvena kapitalistiniame ar "feodaliniame" pasaulyje.

Čia jis turi ir, kaip matome, vis įsigyja naujų šalininkų, labai atkaklių ir jam pasiaukojusių kovotojų, neabejotinų pasišventėlių ta prasme, kad jie ryžtasi galvą paguldėti už komunizmo vėliavą. Ir dar daugiau šioje šalyje ir kitur jis ugdo tokių, kurie niekad tau neatskleis savo galutinių tikslų, maskuos ir visokiais kaitais vardais krikštysis ("pažangiaisiais", "liberalais", "intelektualais"), labai planingai stengsis įsitaisyti svarbiose valstybės, ūkio ir kultūros pozicijose.

Praktiškai jie yra žymiai pavojingesni ir komunizmui atlieka daug daugiau parengiamojo darbo, negu atvirieji komunistai su partijos bilietais.

Faktai rodo, kad komunizmo idėjomis užsikrėsti ir jomis gyventi nė kiek netrukdo aiškus regėjimas, jog komunizmo teorija ir praktika visiškai nesiderina ir jis rojaus žemėje vis negali sukurti. Tačiau jeigu tik toks būtų mūsų prieštastas komunizmui ir tik toks mūsų grynai materialistinis argumentas prieš jį, - jis būtų gana silpnas. Juk ir krikščionybės kilnioji vizija, kaip ir kapitalizmo gerovės teorinė platforma taip pat vis stipriai nesiderina su tuo, kas ligšiol pasiekta mūsų gyvenimo tikrovėje.

Idėjų svajonėmis išpinta gražiausioji utopija ir šio gyvenimo tikrovė visada ir visose santvarkose skyrėsi. Galbūt, tame prieštaravimų konflikte net ir nėra jokios ypatingos ydos. Gal net ge-

riau, kad dangus ir žemė skirtųsi! Nes jei žemė nuorojaus savo dvasinėmis ir medžiaginėmis gerovėmis nebesiskirtų, tai ateitų prasti laikai visoms kairiosioms partijoms ir ypač visoms religijoms. Tada retas kuris būtų labai suinteresuotas iš šios ašarų pakalnės emigruoti į kitą geresnį pasaulį - į "dangiškąją Ameriką".

Per didelę medžiaginę gerovę žmogų greitai sugadina ir užmigdo jame metafizinis polinkius. Kaip spiritualistai pasakytų, toks žmogus ilgainiui labai suminkštėja ir "sugyvuėja". Jis net praranda vieną iš vertingiausių instinktų - ginti savo laisvę ir gerovę. O apie tai, kad jis tam turėtų aukoti savo gyvybę, tu ne neprakalbėk.

Kiek komunizmo utopija galėjo giliai paveikti sveiką Lietuvos kaimo merginą, perkošti pamaldžią davatkėlę, atplėsti nuo savo tautos doro lietuvio ūkininko dukterį, - Salomėjos Nėries "Poema apie Staliną" duoda tokį ryškų pavyzdį, dėl kurio nebėra jokios prasmės dar ką nors įrodinėti. Prisiminkime iš tos poemos štai trejetą posmelių:

O Lietuva! Kieksyk parduota ir išmainyta tu buvai!
Erškėčių dygiais vainikuota,
Vergijos dainas dainavai.

Bet vėtros tyčiojasi, klykia
Per tyrumą bekraštę:
- O mokytojau, pamokyki,
Kaip laisvėn kelią rasti!

Juk Stalinas išlaužė
Plačią duris į saulę -
Neilgai teks mums šliaužiot
Supuvusiam pasauly.

Išskyrus keletą stilistinių paraiščių, šiuose posmuose poezijos elementų be abejo nėra. Tai tik "patriotinė deklamacija" ("O Lietuva!..."), tautos vardu sveikinanti raudonųjų hunų atamaną Džiugašvilį, kurio divizijos užplūdo Lietuvos šalį, užsmaugė jos laisvę ir nepriklausomybę.

Patį deklaraciją savo teigimais ne mažiau griozdiška. Juk ligi to laiko Lietuva dar niekam nebuvo nei parduota, nei išmainyta. Ji buvo laisva ir savarankiška per daugelį savo gyvenimo šimtmečių. Ir kai vėliau bendroji Lietuvos - Lenkijos valstybės padalinimuose žlugo, tai ne dėl išmainymo ar pardavimo, bet dėl mūsų pačių vidinės anarchijos, nebepajėgusios pasipriešinti germanų ir ypač rusų godžiam imperikalizmui. Pirkta parduota, mainyta išduota ji buvo tik du kartų pagrečiui, kaip tik čia pat ir kaip tik Salomėjos gyvenimo paskutiniame penkmetyje: Hitlerio galutinio Ribbentropo ir Stalino Maskvoje ir po ketverių metų Roosevelt ir to paties Stalino Jaltoje...

Gi poezijoje aš nežinau kito tokio (ar nors panašaus) liguisto atvejo visoje Europoje, kur kas savo tautos laisvės galvažudį laikytų "durį į saulę išlaužėju" ir net mokytoju, kurį prašytų "pamokyti, kaip laisvėn kelią rasti" ir kad "Juozuk, Juozuk, Juozuk! Paplak, paplak, paplak" dainuotų ta pati laikštingala, kuri tik prieš metus buvo apdovanota savo tautiečių mokesčiais sudėta stambia valstybine premija. Aš nežinau kitų tautų literatūroje nė vieno panašaus kuriojo.

Matyt, lakštingalai tikrai teko šliaužioti supuvusiame savo aplinkos pasaulyje, tarp atmatų ir sručių, kuriose supuvo viskas, net ir jos lietuviškoji garbė.

Lietuvių tauta su viršum šimtmetį išbuvo pavergta pūvančiame carų Rusijos pasaulyje. Bet per tą ilgą vergijos laikotarpį mūsų sodžiaus poetų nebuvo sukurta nė viena liaudies daina, nė viena individuali lietuvio rašytojo poema, kur su tokiu įkarščiu būtų sveikinama ir apdainuota vergija, kur nors truputėlį būtų liaupsinamas pavergėjas, kur tu atrastum nors pėdsaką praeities savo tėvynės grubiausių ir žūliausių okupantų pamokytį tave, kaip "laisvėn kelią rasti"...

Tokia pasišlykštėtina okupanto batlajžio ir supuvusio vergo daina, tokia lietuviškos širdies ir sielos galutinės perversijos isterika, tokia nebenkontroliuo-

jama stalininio "asmenybės kulto" diareja sporgtelėjo pirmą kartą mūsų istorijoje tik aną 1940 metų vasarą.

Ir ta pati pirmoji daina buvo Salomėjos Nėries. Antrasis šoko Liudas Gira, ta proga džiūgaudamas, kad "Lietuvos senos nebėr, Lietuva -- SSSR!"... Pasakui dar vienas kitas.

M. Krupavičius rašo: "Gira senesnis savo raštais ir veikla už Nėrį. Iš mūsų literatūros istorijos nieks neišbrauks nei jo, nei Nėries. Juodu joje savo vardus jau įsiamžino" (!)...

Teisingai! Įsiamžino -- mūsų tautos istorijoje ligol negirdėtais poetiniais ir moraliniais savo tautos išdavimo aktais.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabrikų baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

PELNYKITE DIVIDENDUS
KETVIRČIAIS

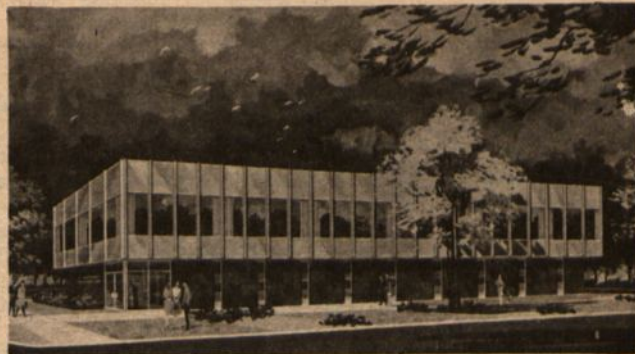
VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

TAIP... PAS MUS JŪS TURITE PASIRINKIMĄ ĮVARIŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ ATITINKANČIŲ JŪSŲ REIKALAVIMAMS...

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

DIVIDENDAI IŠSIUNČIAMI PAŠTU KETVIRČIAIS
INVESTMENT SĄSKAITOMS

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Ugnimi virinto skonis... štai, kas jame —

ir jums, ir jums, ir jums, ir jums.

Stroh's
AMERICA'S ONLY FIREBREWED BEER

AKADEMINIS GYVENIMAS

KORP! NEO-LITHUANIA SUKAKTIS

Žvabrus žiaurys ir rekordinis žaltis pasitiko neolituos, einančius į Jėzuitų koplyčią, Chicagoje, lapkričio 21 rytą korporacijos 42-jų metinių minėti. Pro koplyčios aukštą langą juos apšvietė gaivinantys saulės spindulys, panašiai, kaip prieš 40 metų jis apšvietė saulelę neolituanų Vytauto Didžiojo bažnyčioje, Kaune, atėjusių išklausyti ža-

dinančių garbės nario kan. Juozo Tumo-Vaižganto žodžių. Ši kartą Vaižganto vietoje kun. J. Kubilius SJ priminė neolituanams žydų tautos ištvėrmę.

Po pamaldų prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę neolituanas Uosis Juodvalkis padeklamavo "Kritusiems partizanams" iš partizanų kūrybos, o filija Regina Kavaliūnaitė padė-

jo puokštę gėlių prie žuvusiųjų aukuro.

Nuvykę į šv. Kazimiero kapines korporantai gėlėmis ir maldomis prisiminė amžinybėn iškeliavusius kolegas. Per penkioliką metų šie kapai priglaudė kolegas korporantus: Elvikį, Zubkų, Daškevičių, Glemžą, Gaurilį, Paplėną, Stankų, Dirmeikį, Michelevičių, mecenatą Urboną ir Viraką, o šį rudenį ir pirmą filiją Jadvygą Mačernienę.

Vakare korporantai ir svečiai susirinko Club Boston salėje iškilmingo posėdžio.

Chicago neolituanų arbiter elegantiarum Alekso Silino preciziškoje vadovybėje neolituanai, akademiškai, 15 minučių vėliau nustatyto laiko, pradėjo iškilmes.

Inešama vėliava, Nuskamba Lietuvos himnas, Kelliamos seniores korporantes, tautiškuose drabužiuose: Nijolė Binderytė, Jūratė Jakubauskaitė, Rozita Jurkšaitė, Regina Kavaliūnaitė, Birutė Sedleckaitė ir Lucija Virpšaitė išsiriškioja kairėje salės pusėje. Jas seka keliama seniorus korporantai: Uosis Juodvalkis, Algimantas Jurkūnas, Eugenijus Kniukšta, Raimundas Panaras ir Andrius Slonskis. Viso vienuolika daug žadančių akademikų tvirtai įsijungia į korporacijos gretas.

Chicagos neolituanų pirmininkas Valentinas Krumplys trumpai apibūdina dienos minėjimo reikšmę korporantams. Korporaciją sveikina LT Akademinio Sambūrio pirmininkas Ignas Andrašūnas, Estų akademikų atstovas, Neolituanų atstovė iš Philadelphijos, Skautų akademikų ir Studentų atstovai. Tėvūnas Algis Saulis surenka iš keliųjų junių kepuraites. Vyr. valdybos pirmininkas Vaclovas Mažeika prisega naujiems seniorams korporacijos spalvas, o Chicagos skyriaus pirmininkas Valentinas Krumplys uždeda jiems senorių kepuraites.

Seka naujai pakeltųjų priesaika, po kurios kiekvienas priklausęs pabučiuoja korporacijos vėliavą. Naujuosius seniorus sveikina korporacijos vadovybė. Pakeltųjų vardu dėkoja Jūratė Jakubauskaitė. Dabar bėga jų sveikinti globėjai ir giminės. Rožių

Korp! Neo-Lithuania šventėj Chicagoje sveikina LTA Sambūrio pirm. I. Andrašūnas. Prie stalo sėdi: A. Ignatonis, V. Mažeika, V. Krumplys ir D. Rūkaitė.

puokštės atsiranda pakeltųjų korporančių rankose. Džiaugsmo ir pasigėrėjimo ašaros sužvilga svečių akyse. Ir kaip nesidžiaugti, kai į vieno amžinybėn iškeliavusio korporanto vietą daug naujų ir jaunų stoja jo darbą tęsti. Per penkioliką metų korporacija Chicagoje atidavė kapams dvyliką narių, per tą laiką į korporaciją įstojo per šimtą naujų korporantų, pasiryžusių tęsti prieš 42 metus Kaune pradėtą korporacijos steigėjų darbą.

Prieš posėdžio pabaigą naujoji Chicagos skyriaus valdyba pakelčia ligi šiol buvusią. Nauja pirmininkė Elvyra Kavaliūnaitė drauge su sekretore Daiva Rūkaičiu, išdininku Juozu Žemaičiu, vicepirmininku Algiiu Ignatoniu ir nariu Mindaugu Šimkumi užima vietas už prezidiumo stalo. (Algis Modestavičius dėl darbo gausos iš naujai rinktos valdybos pasitraukė ir jo vietonį Mindaugas Šimkus).

Mikrofonas naujos pirmininkės rankose. Ji sutinkama visų nuosirdžiu plojimu. Dėkoja už pasitikėjimą. Pasiryžusi pareigas ištesėti. Prašo visų paramos ir bendradarbiavimo. Pirmininkauja korporacijai ligi šiol buvusi vyrų privilegija, bet įsitikinusi, kad ir moteris galės tą pareigą neblogiau atlikti. Visi drauge į talką korporacijos Vivat, Crescat Floreat!

Gaudeamus užbaigia iškilmingą posėdį. Neolituanų orkestro garsai kviečia linksmintis. Prie atskiro stalo grupė Jaunosios Lietuvos korporantų mini 40 metų nuo jų korporacijos įsteigimo. Šiandien visi drauge sujungtomis gretomis bandomės tęsti įsteigėjų pradėtus ir mūsų korporacijoms skirtus darbus.

Visas posėdis ir bendrai minėjimas praėjo nepaprastai pakilioje nuotaikoje ir puikioje tvarkoje, už ką dėkoti tenka uoliesiems rengėjams ir tvarkytojams Juozui Žemaičiui, Aleksui Silinui, Mečiui Šimkui, Stasiui Mankui ir visai eilei kitų pasišventėlių. Maistą paruošė ponis Žvynienė, V.A. Račkauskas

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UŽSISAKYTI ŠIAS NAUJAI PASIRODŽIUSIAS KNYGAS:

Shakespeare — Hamletas — 5 dol.

Ant. Šukys — Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai — 3 dol.

J. Kralikauskas — Mindaugo nužudymas — 3 dol.

Chicagos skyriaus pirm. Valentinas Krumplys uždeda senorio kepuraitę Raimundui Panarui. Kairėje stovi vyr. vald. pirm. V. Mažeika.

Minint Korp! Neo-Lithuania sukaktį Chicagoje, prie paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės Uosis Juodvalkis deklamuoja "Kritusiems partizanams". Kairėje Regina Kavaliūnaitė, arbiter elegantiarum Aleksas Silinas ir Korp! vyr. valdybos pirm. Vaclovas Mažeika.

Neolituanai metinės šventės proga lapkričio 21 d. Chicagos kapinėse aplankė palaidotus kolegas ir jų kapus papuošė gėlėmis.

Naujai pakeltąją seniores Reginal Kavaliūnaitę sveikina globėjas fil. Edvinas Balceris.

Vyr. valdybos pirm. V. Mažeika skaito korporanto priesaiką.

Fil. Petras Vėbra savo globotinį Eugenijų Kniukštą, pakeltą į seniorus apdovanojo Korp! Neo-Lithuania herbu, kurių žada daugiau pagaminti savo studijoje.

V.A. Račkausko nuotraukos

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 5-Star FRENCH COGNAC	5th	5.75
2. HENRY McKENNA Kentucky Bourbon..	5th	4.98
3. GLENMORE VODKA	5th	2.98
4. Imp. French NAPOLEON Brandy.....	5th	3.35

5. COINTREAU Liqueur and Brandy	5th	4.75
6. LIEBFRAUMILCH Imp. German Wine ..	5th	.98
7. BORDEAUX Imp. French Wine	5th	.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Kariuomenės šventės proga Jaunimo Centre Chicagoje įvyko iškilmingas posėdis. Scenoje organizacijų vėliavos. Kairėje solistė N. Linkevičiūtė gieda Lietuvos ir JAV himnus. V. A. Račkausko nuotrauka

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS CHICAGOJE

Šventė buvo pradėta pamaldomis, Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Pamaldas atlikė ir pamokslą pasakė dv. tėvas J. Kubilius, jo žodžiais skambėjo ryžtinga kovos dvasia už žmogaus ir tautos prigimtą teisę į laisvę. Solo giedojo Nerija Linkevičiūtė. Šventės dalyviai bažnyčioje nesutūlpo -- laiptai ir šventorius buvo žmonių apstoti.

Šventės dalyviai susirinko prie Nežinomo Lietuvos kario paminklo ir giliai susikaupę, didžia pagarba nulenkę savo galvas visiems didvyriams, kovojusiems ir kritusiems už Lietuvos laisvę. Aukurą uždegė birutinininkės -- M. Babickienė ir M. Tumienė. Žodį tarė gen. P. Plechavičius, vainiką prie paminklo padėjo ramovėnų pirm. pulk. K. Rapšys, jam asistavo birutinininkės L. Stasiūnienė ir S. Toliušienė. Iškilmes pravedė majr. Šeštakauskas.

Akademine šventės dalį atidarė ir pravedė skyr. pirminin-

kas pulk. K. Rapšys. Šventėje gausiai dalyvavo ir vietos organizacijų atstovai. Pirmieji į sceną įvygiavo kariuomenės ir Savanorių Sąjungos atstovai, savomis puošnėmis vėliavomis nešini. Viso susidarė arti dvidešimt vėliavų. Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos Himnus, žodį tarė gen. konsulas Dr. P. Daužvardis. Jis pradėjo savo žodį prezidento A. Smetonos žodžiu: "Laisvė visoms tautoms!" Konsulas, plačiau aptaręs šio obalsio prasmę mūsų tautai, prisiminė ir mirusį Amerikos prezidentą J. Kennedy, kaip laisvės principo deklaruotoją, kurio mirties metinė kaip tik tą patį dieną suka.

L. B. Centro valdybos pirmininkas J. Jasaitis sveikino ir linkėjo vienybės, ryžto ir ištvermės. L. Kūrėjų Savanorių Sąjungos pirmininkas Tamulis kvietė kiekvieną lietuvių kovoti už tautos laisvę savanorių kovos dvasia ir ryžtu. Šaulių Sąjungos pirmininkas Valaitis sveiki-

no ir taip pat žiebi kovos dvasią. Jūros skautų Lituanicostuntoto atstovas, sktn. Maksvytis savo sveikinimo žodyje pasakė: "Jūros skautai yra lietuvių Savanorių, Šaulių ir karių atžalynas. Jūros skautai gyvena ir auga tėvynei Lietuvai." Šį jaunimo atstovo žodį, užtikrinantį ateities kovotojų gretas, susirinkusieji palydėjo griausmingu plojimu. Ir iš tikrųjų, jūros skautai vėliavnešiai savo išvaizda ir ryžtu tvirtino savo vadovo žodžius.

Visų sveikintojų kalbose skambėjo karšta tėvynės meilė ir besąlyginė kova už tautos laisvę.

Gen. St. Dirmantas dar patelkė ir trumpą paskaitėlę apie Lietuvos valstybės karą su Maskva 1512-1522 metais, būtent, apie Žalgirio ir Žirnų -- Pabaisko mūšį. Paskaitininko teigimu, Lietuvos ir Lenkijos kariuomenė, vadovaujama Lietuvos Didžiojo etmono, turėdama 25,000 karių sumušė 80,000 maskvinių kariuomenės. Mūšis vyko tarp Dauguvos ir Dniepro upių, prie Oršos miesto. Į nelaisvę priešo palmta 40 aukštų karo vady, tūkstančiai bojarinų ir apie 30,000 šiaip karių, 25,000 arklių, 20,000 pakinkytų vežimų, įvairia manta prikrautų. Tik pats Maskvos didysis kniazis -- Vosylis suskubo pabėgti. Atrodo, jog gen. St. Dirmantas šį istorinį įvykį išskėlė iš amžių gludumos, kad pavaizduoti, kokius stebuklus gali padaryti ir padaro stipri kario kovos dvasia.

Akademiją baigiant Cicerio lit. mokyklos mokinių choras, vadovaujamas mok. muziko J. Kreivėno, padainavo keletą liet. dainų.

Šventės metu rengėjai parinko aukų karo invalidams paremti. Surinkta \$59.00.

Koncerto-vakarienes meninę dalį išpildė solistė Nerija Linkevičiūtė, padainavusi pyne lietuviškų dainų, harmonizuotų Gajlevičiaus ir Budrino. Akordeonu pagrojo jaunas akordeonistas Ažuolas Stelmokas. Meninę dalį pravedė birutinininkė Z.

Juškevičienė. Vakaro vaišėms salę dekoravo birutinininkė dailin. A. Rimienė. Salę skendėjo žvakių šviesoje ir rudens gėlių žieduose. Šokiams grojo Neolituanų orkestras. Vakaro vaišėse svečių dalyvavo keli šimtai, daugelis jų pakartotinai dėkojo šeimininkams ir šeimininkėms už retas šventiškas nuotakas.

L. Kariuomenės minėjimą -- šventę ruošė ir pravedė L. K. Veteranų Sąjungos Ramovė Chicago skyrius ir D. L. K. Birutės bei draugijos centrinis Chicago skyrius. Daugumas birutininikių šventėje dalyvavo pasipuošusios tautiniais drabužiais.

Tebūnie leista pristatyti tas darbščiasias birutinininkes, be kurių šventė būtų buvusi nepilna ir neatbaigta, tai: M. Babickienė skyr. pirmininkė, V. Genienė, B. Gustaitienė, M. Jautakienė, V. Kulikauskienė, K. Kanaukienė, L. Stasiūnienė, S. Toliušienė, M. Tumienė, H. Vyganienė, E. Vepštienė, J. Žitkuvienė.

Šventės rengėjų ir šeimininkų pareigas ėję ramovėnai: K. Rapšys - pirm., A. Juškevičius, Juškaitis, Leknickas, Bagdžius, Z. J.

NEW JERSEY

BALFO VAJUS NEWARKE

BALFO 35 skyr. valdyba nutarė praveisti aukų vajų, kuris tęsis nuo lapkričio 10 iki gruodžio 31 d. Aukos renkamos laiškais ir aukų lapais. Aukas siųsti: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., Chapter 35, 180-2 New York Avenue Newark 5, N. J.

Į vajuos komisiją įeina: kun. P. Totoraitis, pirm.; inž. Vl. Dilis, Vl. Audėnas, I. Dilienė ir B. Šarkenis. Garbės pirm. prel. I. Kelmelis. W. J. D.

SUVAŽIAVIMAS IR PIETŪS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Newarko Skyrius kviečia į jos rengiamą nepaprastą suvažiavimą į pietus, kurie įvyks sekmadienį, 1964 m. gruodžio 6 d. 2 val. po pietų. DANA -- V. Pitkunigio valgykloje, 4 Brantford Place, Newark, N. J.

Kalbėtojų bus P. Simutis, Pietūs \$ 5.00 su visais priedais. Rengėjai

DETROIT

RADIJO KLUBO SUSIRINKIMAS

Gruodžio mėn. 6 dieną 12 valandą Lietuvių namuose įvyks ALB Radijo Klubo metinis susirinkimas. Bus priimta metinė apyskaita ir renkama nauja klubo valdyba.

Nesusirinkus reikiamam narių skaičiui už pusvalandžio bus skaičiuojamas antras susirinkimas, kuris bus laikomas teisėtu. Klubo nariai prašomi dalyvauti.

EKSKURSIJA Į EUROPA

Lietuvių Bendruomenės organizuojama 1965 m. liepos 17 d. iki rugpjūčio 7 d. ekskursija į V. Vokietiją, Frankfortą, kaip tik sutampa su Vokietijos krašto Liet. Bendruomenės rengiama kultūrinių studijų savaitė.

Studijų savaitės rengimo komisijos narys Dr. J. Grinius iš Muencheno atsiuntė laišką ekskursijos organizatoriui Stasiui Gečiui, kuriame rašo, kad LB ekskursija į Vokietiją didžiai pasitarnautų abiejų kraštų lietuvių bei sustiprinti, jei ekskursantai galėtų prisidėti prie rengiamos kultūrinių studijų savaitės programos išpildymo. Studijų savaitė vyks Huettenfelde, Vasario 16 gimnazijos naujuosiuose rūmuose. Bus miela visiems ekskursantams juos pamatyti, prie kurių statybos ir Amerikos lietuviai didžia dalimi yra prisidėję.

-- Būty labai malonu, - rašo Dr. J. Grinius, - iš jūsų susilaukti žymesnių paskaitininkų, muzikų, solistų, chorų, tautinių šokių šokėjų ir šiaip ekskursantų, kurie savo dalyvavimu programoje praturtintų mūsų kultūrinių studijų savaitę.

Savaime suprantama, kad V.

Philadelphijos liet. tautinių šokių grupės vadovė Irena Bendžiūtė ir Juozas Lapurka susituokę įžengia į pokylio salę pro žilviniečių garbės vartus. Vyt. Maželio nuotrauka

Vokietijoje pasilikusieji lietuviai yra išsiilę mūsų ir reikalingi visokios paramos, ypač šiuo atveju -- kultūrinės. Būty labai gaila ir tiesiog nesuprantama, jei būsimųjų ekskursantų tarpe neatsirasų pageidaujamų kultūrinių. Nemaža mūsų muzikų ar solistų vyksta į Vokietiją ten įgroti ar įdainuoti plokšteles. Tad kodėl nepasinaudoti šia taip patogia ir dviguba proga -- ekskursija ir studijų savaitė. Juo labiau, kad šį kartą ekskursijos kaina yra tokia žema -- tik 267 dol. asmeniui iš New York į Frankfortą ir atgal.

Skrendama liuksusiniu Lufthansos jetu iš New Yorko. Kelionė truks tik apie 7 val. Liepos 18 d. rytą, sekmadienį, pusryčiai jau bus gražiame Frankfurto aerodromo restorane. O iš ten kiek-

vienas važiuoja kur kam reikia. Tik nustatytą dieną susirenka grįžimui atgal į JAV.

LB ekskursijai registruojamasi per ekskursijos vadovą Stasį Gečą, 7252 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629, telef. PR 8-8034.

(sg)

DIRVOJE galite įsigyti ar užsisakyti šias **ROMUVOS** leidyklos išleistas knygas:

Jono Aiščio "Poezija" -- 6 dol.
Ant. Baranausko "Anykščių šilelis" -- 5 dol.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

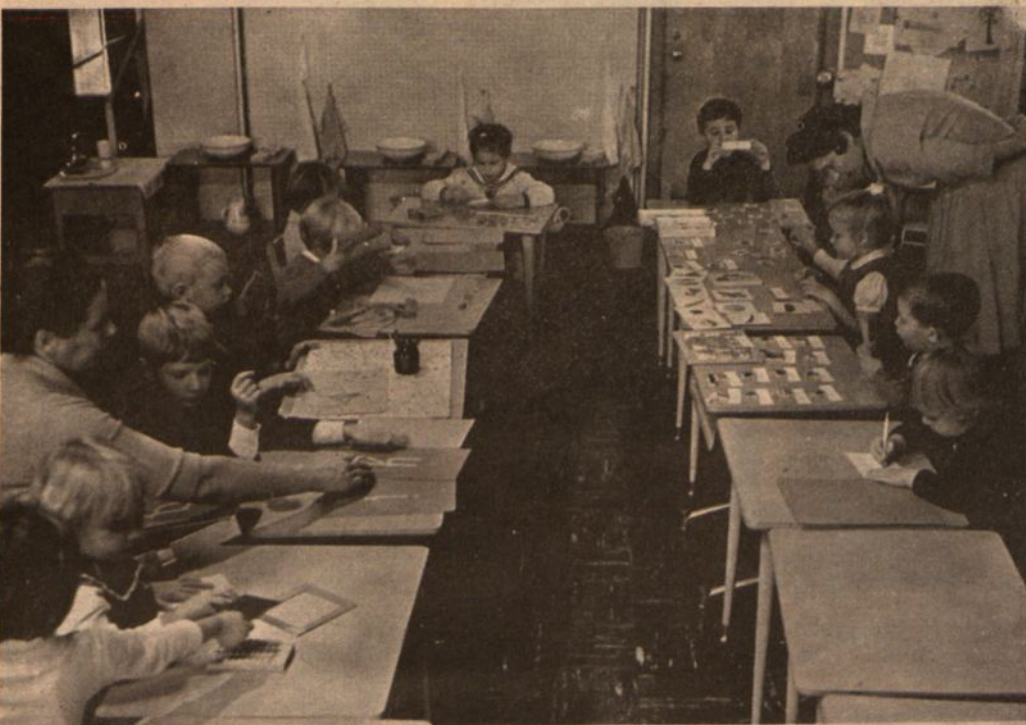
MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Birutė Bogočiūnaitė ir Jurgis Kraičiukas susituokę lapkričio 21 d. Boldvin, N.Y. prie pokylio stalo. Vyt. Maželio nuotrauka

Lietuvių Vaikų Namelių Chicagoje auklėtiniai užsiėmė įvairiais darbais - žaidimais: piešia kreida, spalvotais pieštukais rašo raides, skaito derindami daiktų korteles su vardais. V. Juknevičiaus nuotrauka

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Buv. lietuvių komitetas Goldwateriui remti kviečia savo narių susirinkimą gruodžio 4 d. (penktadienį), 7 val. vak., Čiurlionio Ansamblio namuose. Nariai prašomi laiku susirinkti, nes už valandos prasidės kviestojo svečio prof. M. Pap paskaita.

Prof. M. Pap paskaita bus aktuali ir įdomi, liečianti paskutinius pasikeitimus Kremliaus vadovybėje ir tų pasikeitimų įtaka užsienio politikai.

Visuomenė kviečiama atsilankyti.

• DR. M. VAITĖNO paskaita apie užkrečiamąsias ligas ir kaip nuo jų apsaugoti įvyks gruodžio 6 d. sekmadienį 4 v. p.p. Čiurlionio namuose. Paskaita bus iliustruojama filmu, kuriame parodoma natūralūs įvykiai bei pacientai, yra vienas iš geriausių Amerikos medicinoje.

Paskaitoje gali dalyvauti tik vyrai nuo 18 m. amžiaus.

Prašome paskaitoje dalyvauti gausiai, kad įdėtos pastangos tai paskaitai paruošti nenuėitų niekais.

• K. DONELAIČIO "METŲ" vaidinimui gruodžio 12 d. kortelės įėjimui galima įsigyti tuoj po lietuviškų pamaldų šv. Jurgio parap. salėje. Prašome kortelės įsigyti iš anksto, kad išvengtų prie įėjimo susigrūdimo ir tuo pačiu sutrukdymą laiku pradėti programą.

Dalyvaudime gausiai šiame vaidinime.

Įėjimui auka nuo 1 dol. iki 3 dol.

• Po Jūsų mirties kiek pajamų jūsų šeima turės? Dėl informacijų skambinkit: V. Giedraičiui 944-6835 ar Z. Obeleniui 531-2211.

• Cleveland Trust bankas Clevelande turi didžiausią koncentraciją vertybės popierių, šiomis dienomis suvežtų į naują, modernišką ir saugiausią seifą, kuris randasi Huron Rd. banko naujose patalpose.

Stambių vertybės popierių apsaugai įrengti seifai savo saugumo sistema yra tikra tvirtovė, su automatinėmis kontrolės sistema ir visais kitais moderniškiausiais įrengimais.

Seifų įrengimai ir svarūs pareikalavo ir specialios tam pastato konstrukcijos.

Romo Wiesulo litografija iš serijos "Dainos", kuri drauge su kitais jo kūriniais šiuo metu išstatyta Gallery International Clevelande surengtoje parodoje.

• Dail. Romo Wiesulo grafikos kūrinių paroda šiuo metu vyksta Gallery International patalpose, 13218 Superior prie Euclid Ave., Clevelande. Parodoje išstatytos pilnos kolekcijos jo spalvotų litografijų "Toro Desconocido", "Hew" ir dar galima įsigyti jo litografijų albumą "Dainos". Parodoje taip pat išstatyti skulptoriaus Frans Wildenhain skulptūros ir keramikos kūrinių. Abu dailininkai yra pasižymėję ne tik Amerikoje, bet ir plačiame pasaulyje.

Galerija atidaryta antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 6 iki 9 val. vak., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 2 iki 7 val. vak. Galerijoje taip pat yra didelis paveikslams rėmų pasirinkimas žemomis kainomis.

IESKOMA MOTERIS

lengvam namų darbui ir pa-būvojimui su lietuvių — namų šeimininke. Atlyginama maistu ir kambariu.

Tel. 371-9796.

(135-136)

Dar 40 milijonų dolerių rieda į naują didžiausios apsaugos seifą. Iš kairės sargybinis Sigmund Zombek, Cleveland Trust banko prezidentas George F. Karsch ir tarnautojas Sam Thomas.

Kun. B. Sugintas su Vasario 16 gimnazijos mokytojais. Iš kairės: inspektorius Alfonsas Krivickas, mergaičių bendrabučio vedėja Eliza Tamošaitienė, direktorius kun. Br. Liubinas, didysis gimnazijos rėmėjas kun. Benediktas Sugintas, matematikos mokytojas Saliamonas Antanaitis, mergaičių rankdarbių mokytoja Herta Motgabienė, muzikos mokytojas Kazimieras Motgabis. Stovi iš kairės: visuomenės mokslo mokytojas kun. Jonas Dėdinas, lietuvių kalbos mokytojas Steponas Povilavičius, evangelikų tikybos mokytojas Fricas Skėrys, berniukų bendrabučio vedėjas Tautvydas Gailius ir katalikų kapelionas kun. Jonas Rlaubūnas.

Kun. B. Sugintas Vasario 16 Gimnazijoje

Balfo direktorius Chicagoje kun. Benediktas Sugintas, keliaudamas po pasaulį, porai dienų stabtelėjo Vasario 16 Gimnazijoje, kurios išlaikymui iš Chicago lietuvių yra surinkę apie \$100,000 arba netoli pusės milijono vokiškų markių. Lapkričio 13, kartu su savo bendrakišviu, taip pat Balfo direktorium Valerijonu Šimkum, didysis gimnazijos geradaris Frankfurto aerodrome buvo pasitiktas gimnazijos direktoriaus kun. Broniaus Liubino.

Vasario 16 Gimnazijoje svečiai nuodugniai susipažino su bendrabučiais, čia pat užmezgdamį pirmąjį kontaktą su jų vedėjais ir auklėtiniais. Kun. B. Sugintas pamatė tas sąlygas, kuriose moksleiviai ruošia pamokas ir ilsisi. Gimnazijos salėn susirinko visi mokytojai, moksleiviai, administracinis ir ūkinis personalas, o taip pat švietimo komisijos nariai tėv. A. Bernatoniš ir senj. A. Keleris pagerbti didžiojo Gimnazijos geradario kun. B. Suginto, o jo asmenyje visos didžiosios gimnazijos rėmėjų armijos visame laisvajame pasaulyje. Iškilmės buvo pradėtos įteikiant garbingą svečiui gėlių. Gimnazijos direkto-

Vasario 16 gimnazijos mokytojai ir moksleiviai gieda kun. B. Sugintui ilgiausių metų. Dešinėje stovi Balfo direktorius Val. Šimkus iš Chicago.

rius išreiškė mokyklos padėką ir geriausius linkėjimus kun. Sugintui, o per jį visiems gimnazijos rėmėjams, pakviesdamas mokyti. E. Tamošaitienės paruoštus moksleivius išpildyti specialią programą šiai progai.

Po pasirodymo tarė žodį pats kun. B. Sugintas, išsamiai pasakodamas savo pirmuosius įspūdžius Vasario 16 Gimnazijoje. Pabaigus kalbą, sustojo visi susirinkusieji ir sugiedojo geradariui "Ilgiausių metų". Tada tarė žodį antrasis svečias, chikagieškis Balfo direktorius Valerijonas Šimkus. Jis nukėlė moksleivius ir mokytojus į Lietuvą parodė, koks gražus yra lietuvis ir kaip verta aukotis dėl lietuviškumo. Kalbėtojas buvo labai įtikinantis, nes jame atsispindėjo lietuvių tautos kovos sostinėje Vilniuje, iš kur V. Šimkus yra kilęs ir kur užaugęs. Dar kalbėjo Vokietijos lietuvių evangelikų dvasios vadas ir gimnazijos švietimo komisijos narys senj. A. Keleris, kuriam yra tekę su kun. B. Sugintu susipažinti prieš daugelį metų Tauragėje.

Vėliau kun. B. Sugintas ir V. Šimkus aplankė visas klases pamokų metu, turėdamas progos su-

sipažinti su mokytojais ir mokiniais jų pagrindinėje darbovietėje. Kun. B. Sugintas kiekvienai klasei surado paskatinančių žodžių. Jo pagrindinė mintis visur buvo ta pati: lemia ne gabumai, bet darbas ir ištvėrmė!

Vėliau, vedant Vokietijos LB kr. valdybos nariui bei jos reikalų vedėjui ir naujųjų namų statybos komisijos pirmininkui A. Mariūnui, svečiai apžiūrėjo baigiamąjį statyti klasių namą, susipažino su darbų eiga ir jų vykdymo procedūra. Vakare moksleiviai pakvietė svečius į pasilinksminimą, skirtą pagerbti muzikui St. Šimkui, apie kurį kalbėjo VI-tos klasės mokinys Juozas Milinis. Šeštokai M. Landas, J. Milinis ir A. Starukas ir septintokas P. Vėgneris gitaromis ir akordeonu pagrojo liaudies dainų. Jaunimui besilinksminant, svečiai su dėmesiu žiūrėjo filmus iš gimnazijos gyvenimo.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

PARDUODAMAS PELNINGAS NAMAS

Mūrinis bungalow — 18724 Neff Rd.

5 miegamieji, 2½ vonios kamb., 3 garažai. Beveik naujas. Prie pat Naujosios parapijos.

Tel. 1-3768.

(134-136)

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI KNYGAS:

Juozas Mikuckis — Derliaus Vainikas — eilėraščiai — 3 dol.

Dr. J. Prunskis — Moks-las ir Religija — 2 dol.

L. Dambriūnas — Lietuviškas auklėjimas šeimoje — 50 centų.

Nerima Narutė (poezija) Relikvijos — 2 dol.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

Pasaulio Lietuvių Archyvas perkeltas į Tėvų Jėzuitų patalpas Jaunimo Centre. Archyve iki šiol yra suregistruota apie 350,000 archyvinės medžiagos vienetų. Archyvo adresas: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636. Archyvą išlaiko JAV LB Centro valdyba. Nuotraukoje archyvo perkraustymo vaizdas.

V. Noreikos nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Kalėdiniai sveikinimai atvirutėmis yra įsigalėjusi ir įsisenėjusi tradicija, turinti asmenišką ryšio ir artimesnės pažinties paženklinimo prasmę. Ypatingai gi Amerikoje toji tradicija davė pagrindo didžiulei atviručių pramonei išaugti ir išbūjoti. Lietuviškųjų atviručių įnašas toje pramonėje sudaro labai menką dalį. Bet ir lietuvių tarpe tas paprotys yra įsigalėjęs ir niekas nesikesina jo pakeisti.

Tačiau yra šimtai atvejų, kada toks švenčių paprotys praktiškai beveik neįmanomas įgyvendinti. Tai liečia platesnį ryšį turinčių asmenų, institucijų ar prekybos imonių santykius su plačiaja klientūra. Visiems tiems asmenims patartina pasinaudoti mūsų laikraščio patarnavimu ir švenčių sveikinimus talpinti laikraštyje.

Ta proga ir Dirva mielai sutinka tarpininkauti ir jau iš anksto prašo suinteresuotus savo skaitytojus pasinaudoti proga ir laiku prisiųsti švenčių sveikinimų tekstus.

2 skilčių ir 2 inčų dydžio skelbimo kaina — 5 dol., 2 sk., 3 inčų — 7.50 dol. ir 2 sk. 4 inčų — 10 dol.

Čekius ar pašto perleidas prašome siųsti su užsakyimu.

Pasinaudokite plačiai skaitomo laikraščio — DIRVOS — tarpininkavimu, tuo pačiu prisidedant ir prie lietuviškos spaudos išlaikymo.

• Prez. Ant. Smetonos monografiją per Dirvą užsiprenumeravo — V. Staniskauskas, iš Clevelando ir K. Juknelis, iš Melrose Park, Illinois.

Ta proga primename gerb. skaitytojams, kad nuo gruodžio 1 d. monografijos prenumeratos už 10 dol. nebepriimamos.

Norintieji per Dirvą monografiją įsigyti, prisiunčia 12.50 dol.

• Selistė Aldona Stempuzienė lapkričio 19 atvyko iš Clevelando į Vokietiją įdai nuoti lietuviškų dainų naujai plokštelei. Dainas paruošė muzikas - kompozitorius Darius Lapinskas. Ta pačia proga iškilioji dainininkė koncertuos įvairiose lietuvių kolonijose. Pirmieji koncertai įvyko lapkričio 27 Schwetzingene ir lapkričio 28 Kaiserslauterne.

• Palengvinkite pašto pristatymą ir išsiuntimą naudodami ZIP Code. Jį naudokite ne tik prie gavėjo adreso, bet ir prie savo — siuntėjo adreso. Tai užtikrins ir pagreitins Kalėdų proga padaugėjusių pašto siuntų pristatymą.

Adresuodami Dirvai laišką, naudokite Dirvos ZIP Code — 44103. Prie savo adreso pridėkite savąjį. Tuo būdu ir prenumeratoriams siunčiama Dirva, naudojant pilną ZIP Code, pasieks adresatą laiku.

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Sekančių metų kadencijai ALT valdyba lapkričio 13 posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — L. Šimutis, pirmasis vicepirmininkas — dr. P. Grigaitis, vicepirmininkai — T. Blinstrubas, P. Dargis, dr. K. Drangelis, A. Rudis, dr. J. Valaitis, sekretorius — E. Bartkus, protokolų sekretorius — dr. Vl. Šimaitis, išdininkas M. Vaidyla ir finansų sekretorius — J. Talalas.

Posėdyje buvo svarstytas sekančių metų Vasario 16 d. minėjimų Amerikos lietuvių kolonijose klausimas. Smulkesniam veiklos planui sudaryti išrinkta komisija: T. Blinstrubas — pirmininkas, dr. Vl. Šimaitis ir J. Talalas. Taip pat apsvaistvta ALT metinio suvažiavimo rezoliucijų vykdymas. Tuo tikslu sudaryta dokumentacijos komisija: dr. P. Grigaitis — pirmininkas, E. Bartkus ir dr. J. Valaitis.

ALT finansu telkimo ir planavimo komisijos pirmininku išrinktas išdininkas M. Vaidyla.

Santykiams su Amerikos vyriausybės ir kt. organais bei amerikiečių organizacijomis plėsti (Public Relation) komisijos pirmininku išrinktas A. Rudis.

• Gencvaitė Paulauskaitė, balerina, su savo vyru Roberto Lozzi ir su baletu grupe aplankė 19 Pietų Amerikos valstybių ir dabar šoka Panamoje. Jos tėveliai Petras ir Sofija Paulauskai bei sesutė Bronė Martinoni gyvena Buenos Aires, Argentinoje, kuriuos žada aplankyti per Kalėdų šventes.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

Režisūra
ALGIMANTAS DIKINIS

Scenovaizdis
ADOLFAS VALEŠKA

Kostiumai
BRONĖ JAMEIKIENĖ

Tekstas
KAZYS VESELKA

Stato
SCENOS DARBUOTOJŲ SĄJUNGA

KRISTIJONO DONELAIČIO METAI

KETURIŲ METŲ LAIKŲ INSCENIZACIJA

SPEKTAKLIS ĮVYKS JAUNIMO CENTRE, 5620 SO. CLAREMONT AVE. Š. M. GRUODŽIO 5 D., ŠEŠTADIENĮ, 8 VAL. VAKARO

VAIDINA:

Birutė Briedienė, Alė Kėžėlienė, Leonas Barauskas, Stasys Bernatavičius, Algimantas Dikinis, Saulius Grėbliūnas, Vytautas Juodka, Juozas Raudonis, Kazys Veselka.

BILIETAI GAUNAMI

"MARGINIUOSE",
2511 W. 69th St.
Tel. PROspect 8-4585

CHICAGO

• K. Donelaičio Metų inscenizacija, pirmą kartą pasirodžiusi Chicago lietuvių scenoje, praėjo dideliu pasisekimu. Visuomenei pagėdaujant, vaidinimas bus pakartotas Chicagoje gruodžio 5 d. (šeštadienį), Jaunimo Centro salėje, ir Clevelande, gruodžio 12 d., Šv. Jurgio parapijos salėje.

Veikalą režisavo A. Dikinis. Scenovaizdis dail. A. Valeškos. Kostiumai Br. Jameikienės, tekstas K. Veselkos. Veikalą stato Scenos Darbuotojų Sąjunga. Vaidina: B. Briedienė, A. Kėžėlienė, L. Barauskas, St. Bernatavičius, A. Dikinis, S. Grėbliūnas, V. Juodka, J. Raudonis, K. Veselka.

• JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Centro Valdyba bendra raščiu paragina apygardų ir apylinkių valdybas ruošti dvidešimtis penkerių metų Lietuvos laisvės netekimo, kovos už Lietuvos laisvę bei kovoję žuvusiųjų minėjimams. 25-rių metų Lietuvos laisvės netekimo sukaktis sueina ateinančiais metais.

• STASYS GEČAS, JAV LE Centro valdybos pavidimu, ateinančių metų liepos mėnesį organizuoja ekskursiją į Europą. Visi ekskursantai turės progą dalyvauti Europos lietuvių studijų savaitėje Vokietijoje.

Norintieji ekskursijoje dalyvauti registruojasi adresu: Stasys Gečas, 7252 So. Rockwell St., Chicago, Ill., 60629. Telefonas PR 8-8034.

Vykstantiems įokupuotą Lietuvą šios ekskursijos lengvatos nebūna teikiamos.

• JAV LB CENTRO VALDYBOS posėdis, dalyvaujant LB Tarybos Prezidiumo pirmininkui Vytautui Volertui, įvyko, 1964 m. lapkričio mėn. 13 d., p.p. Rudžių rezidencijoje. Posėdyje plačiai buvo išdiskutuoti ir aptarti JAV LB uždaviniai. Ypatingai buvo pabrėžta dvidešimtis penkerių metų Lietuvos Laisvės netekimo su-

kakties minėjimai, lietuviškosios spaudos reikalai - spaudos mėnesis, apylinkių organizavimo, lituanistinio švietimo ir kiti reikalai.

V. Volertas posėdyje padarė pranešimą apie Tarybos Prezidiumo veiklą ir Tarybos planuojamus ateities užsimojimus.

K.J.

* ST. S. VOSYLIAI, turį savo maisto krautuvę Chicagoje, 2433 W. 69 St. laikraštyje paskaitė apie gražų Vaikų Namelių darbą, švenčių proga atnešė auką \$25.00. Malonu, kad savame tarpe turime bizonierių, kurie sprasdami lietuviško priešmo-kyklinio auklėjimo reikšmę, neraginami remia.

* LIETUVIŲ VAIKŲ NAMELIUOSE Chicagoje Kalėdų eglutei puošti žaislus, švenčių dovanėles ir pasveikinimus savo artimiesiems ruošia patys vaikai. Švenčių proga visi vaikai raginami atsisakyti nuo bereikalingų išlaidų ir tuos pinigus taupyti. Prieš Kalėdas vaikai prašomi atnešti savo sutaupas, jos bus perduotos šalpos organizacijai, paremti vargstančius lietuvių vaikučius.

* RITOS ŽUKAITĖS, jaunosios kartos dailininkės, kūrinių parodos atidarymas įvyks gruodžio mėn. 5 d., šeštadienį, Čiurlionio galerijoje, Chicagoj. Parodą rengia Šviesos-Santaros Federacijos Chicago skyrius.

TAUTINIŲ ŠOKIU MOKYTOJŲ KURSAI

Tautinių šokių mokytojams lituanistinėms mokykloms ir moksleivių tautiniams ansambliams ruošti LB Chicago Apygardos valdyba organizuoja kursus.

Kursantais priimami:

a. asmenys baigę aukštesniąją amerikietišką, ar aukštesniąją lituanistinę mokyklą,
b. laisvai vartoją lietuvių kalbą,

c. šokę tautinius šokius, ar bent jiems groję.

Pamokos vyks vieną kartą savaitėje. Kursai užsities apie 3 mėnesius ir numatomi baigti kovos mėnesio pabaigoje. Tikslų kursų pradėjimo datą bus pranešta registracijai pasibaigus.

Suinteresuoti kursuose dalyvauti prašomi registruotis šiuo adresu: A. Martienė 6645 So. Winchester Ave., Chicago, Ill. Tel. GR 6-2041. Registracija baigiama šių metų gruodžio mėn. 27 dieną.

Kursų programa, kurios paruošimas truko daugiau kaip pusmetį, specialistų yra kruopščiai paruošta. Visos kursuose skaitytos paskaitos bei kita mokymo medžiaga ir 16 specialiai mokyklinio amžiaus jaunimui pritaikytų tautinių žaidimų ir šokių bus išleista atskiru leidiniu ir kiekvienam kursantui įteikta tolimesniam naudojimui.

Jaunimą, suinteresuotą tapti tautinių šokių mokytojais, kviečiame pasinaudoti reta proga ir kursuose kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

LB Chicago Apygardos Valdyba

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI DIRVOS
PRENUMERATĄ!

AUKOS DIRVAI

Ad. Šimkus, Chicago 10.00
A. Milaknis, Chicago 5.00
O. Barauskas, Chicago 10.00
Pr. Lukauskas, Waukegan .. 5.00
M. Sellvončikas, Boston 10.00
J. Jakubonis, Chicago 10.00
C. Pocius, Columbus 5.00
J. Žilevičius, Wayne 3.00
B. Budginas, Santa Monica .. 5.00
J. Jurkūnas, Chicago 4.00
J. Merkys, Hartford 1.00
J. Krygeris, Cleveland 3.00
K. Kalendra, Toronto 5.00
V. Mackus, De Kalb 5.00
B. Garlauskas, Cleveland 1.00
K. Žygas, Cleveland 5.00
V. Benokraitis, Cleveland 3.00
Globe Parcel Service, Inc.
Cleveland 5.00
A. Melinis, Cleveland 2.00
K. Sirvinskas, Cleveland 1.00
Z. Jankus, Cleveland 10.00
A. Petrauskas, Detroit 10.00

ASS ZINIOS

AKADEMINIS SKAUTŲ SĄJŪDIS ruošiasi išleisti prof. Stepono Kolupailos monografiją. Leidinio redaktoriumi pakviestas fil. dr. Jurgis Gimbutas, o administratoriumi fil. Kostas Nernortas, abu iš Bostono. Monografijos talkininkais pakviestos sekančios organizacijos: Lietuvių Katalikų mokslo akademija, Lietuvių Profesorų Draugija Amerikoje, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-ga, Lituanistikos Institutas, Korpi Grandis ir Korporacija Plieno Vyrinija, Prof. Kolupaila yra ASS Garbės Narys ir aktyviai veikęs ASS-džio rėmuose.

* STUDENTŲ SKAUTŲ KORPI VYTIS dabartinę Centro Valdybą sudaro Worcester, Mass. nariai - seniorai: pirm. Rimas Jakubauskas (717 Southbridge St., Worcester, Mass.), vicepirm. -- Vladas Gedmintas, sekr. -- Algis Glodas, išd. -- Dainius Glodas, juniorų tėvūnas -- Valentinas Baziliauskas.

* FILISTERIŲ SKAUTŲ S-GA netrukus korespondenciniu būdu rinks Centro Valdybą 1965-66 metams. Mandatų Komisiją sudaro FSS Clevelando skyriaus nariai: pirm. fil. dr. Romas Kašuba, 19500 Euclid Ave., Apt. 106 K, Cleveland 17, Ohio, 44117, nariai -- fil. R. Minkūnas ir fil. dr. G. Matienė.

* FILISTERIŲ SKAUTŲ S-GA netrukus išleis skautiškų dainų plokšteles. Šį darbą koordinuoja fil. V. Mikūnas, 3425 W. 73 St, Chicago, Ill.

* ASS VEIKLAI KOORDINUOTI Sąjūdžio pirm. Apolinaras Treinys pakvietė į ASS Vadiją sekančius rajoninius atstovus: fil. prof. Stepą Kairį (Kanados Rajonas), fil. Eugenijų Vilką (JAV vidurio

Rajonas), fil. Valentiją Varną (JAV Ramiojo Vandenyno Rajonas), fil. Romą Kežį (JAV Atlanto Rajonas), fil. Petrą Molį (Filisterių Skautų S-gos atstovas), sen. Romą Jakubauską (Korpi Vytis centro valdybos pirm.).

* VISI AKADEMIKAI SKAUTAI kviečiami įsigyti fil. Broniaus Kvickio knygą "Mūsų Lietuva". Br. Kvickys yra vienas iš Akademinių Skautijos atkūrėjų iš-eivijoje, "Mūsų Vyčio" įsteigėjas ir ilgametis redaktorius.

WELLAND, Ont.

PAGERBĖ JONĄ IR ONĄ STAŠKEVIČIUS

Penkiolikos vedybinių metų su-kakties proga lapkričio 14 d. Crowland viešbučio patalpose, Welland Ont. buvo pagerbti O. ir J. Staškevičiai. O ir J. Staškevičių pagerbime dalyvavo svečių iš Port Colborne, Wellando, St. Catharines, Hamiltono ir Toronto, O. ir J. Staškevičiai Niagaro Pusiausalyje yra vieni iš veikliausių J. Staškevičius kelias kadencijas yra buvęs LB pirm., O. Staškevičienė būdama LB valdyboje, šiais metais pasižymėjo darbštumu ir sumanumu ruošiant plataus masto šventę - Jonines, kurios labai pasisekė ir B-nėi davė didelio peleno, O. ir J. Staškevičiai dirbdami visuomeninį darbą pasižymėjo didele tolerancija ir įsigijo daug simpatijos plačioje visuomenėje. Jų veikla nesiriboja vien savo bendruomenėje. Jie aktyviai dalyvauja ir remia Hamiltono Lietuvių Namų įsigijime -- pirkdami akcijas, O. ir J. Staškevičiai yra kelerodžiai tautiškumo ir vienybės ugdyme. Jų namai yra turtingiausi įvairių knygų, visokių pažintų laikraščių. Jie gerbia ir kitų pažįdus ir nuoširdžiai bendradarbiauja su visais lietuviškoje veikloje.

Pagerbimo metu buvo pasakyta eilė kalbų, apibūdinant kaip J. Staškevičius iš jaunystės pasižymėjo tautinėje veikloje. Baigus gimnaziją Lietuvoje, tėvelių mirus turėjo netrukai tolimesnį mokslą ir perimti tūk. Vokiečių okupacijos metu teko eiti atsakomingas ir pavojingas Joniško valsčiaus viršaičio pareigas. Būdamas viršaičiu, daug pagelbėjo lietuviams, o už tokią veiklą vokiečiai suimindavo ir pasiųsdavo į mirties stovyklas - kacetus. Kaibėtojai pareiškė, kad Lietuvos vadavimo darbai vyktų daug sėkmingiau, jei šiame darbe rastųsi daugiau tokių taurių patriotų lietuvių, kaip Q. ir J. Staškevičiai.

Pasibaigus kalboms ir sveikinimams, suaktyvininkai visiems pareiškė padėką už pagerbimą ir dovanas. Vaisės buvo nuotaikingos ir linksmai skambėjo lietuviškos dainos.

Banketą labai tvarkingai pravedė Br. Šimonaitis.

J. Šarapnickas

Pirmasis BALŲ KONCERTAS BOSTONE įvyks

š. m. gruodžio 11 d., 8:30 val. vak.,

Jordan Hall

(netoli MASS. ir HUNTINGTON AVE. kampo).

Programą atlieka sopranas

LILIJA ŠUKYTE

iš Toronto.

Visi kviečiami dalyvauti šiame Kanados operos ir televizijos žvaigždės debiute Bostono didžiojo scenoje.

JAU DABAR LAIKAS UŽSAKYTI DIRVĄ

1965 METAMS KAIP PRASMINGĄ

KALĖDŲ DOVANĄ

savo giminėms, artimiesiems ir pažįstamiems.

Užsakantieji Dirvą vieneriems metams kaip Kalėdų dovaną moka tik 10 dolerių.

Pageidaujantieji užsakyti DIRVĄ Kalėdų dovanai, užpildo žemiau talpinamą atkarpą ir su čekiu ar pašto perlaida prisiunčia DIRVAI, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Vardas, pavardė

Adresas

Priedų: čekis 10 dol.

Užsakančiojo parašas